

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2.—
za šest mesecev . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za šest mesecev . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Paročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Boj v Trstu.

Trst, 8. junija 1913.

Danes se vrše volitve za občinski
in deželni zbor tržaški.

Agitacija je bila silna; delali so
kamoristi in socialisti z vsemi silami
in vsemi sredstvi, na slovenski strani
pa, žal, je bilo opažati neko mrtvilo in
in neodločnost, čemur je morda bilo
vzrok dejstvo, da se je z agitacijo pre-
pozno začelo in da se je le-ta premalo
razvila in poglobila ter da smo se ne-
koliko preveč zazibali v sigurnost.

Agitacija v mestu samem je bila tu
pa tam nekoliko ameriška. Kaj vse
so pristihi prehalili na svojem last-
nem kandidatu in kaj vse so očitali
nasprotniku!

So po zidovih lepaki, ki čisto resno
zatrjujejo zbežanju nacionalnemu
Tržačanu, da drugi dan morda že ne
bo pil več sveže vode. To je — se pravi
— potrebna posledica blodnje, če bi bil
izvoljen socialist. V tržaškem občin-
skem svetu se je namreč bila bitka za
preskrbovanje Trsta z vodo. »Slovenec«
je o tem opetovano poročal in javil, da
imajo kamoristi za to svoj načrt, soci-
jalisti pa svojega. No, slučaj je nanesel,
da so se veščaki iz raznih vzrokov iz-
rekli za kamorški projekt. Ni izklju-
čeno, da so na razsodbo veščakov tudi
nekoliko vplivali »višji oziri«. Izrekli
so jo namreč tik pred volitvijo in ka-
moristi so popadli dobrodošlo kost.

Kamoristova agitacija je bila
ponekod naravnost ostudna. Tako so
na primer naslikali kandidata Pitto-
nija kot otročaja v srcaji, ki čepi na po-
sodi, in ker bi kamora v svojem last-
nem interesu lahko bila oficijelno za-
povedala odstraniti to neokusnot,
česar pa ni hotela storiti, je s tem zopet
pokazala lepo stran svoje 2000 let stare
kulture.

Priznati se mora, da so socialisti
lepo vrnili milo za drago. Povsod namre-
č, kjer so bili liberalno - nacionalni
lepaki, so prelepi preko njih rdeč list
s kratkim priporočilom »neodvisnega
kandidata« Petra Fando, ki je, kakor
smo čitateljem pred par dnevi javili,
poneveril občinski ubožnici blizu 10.000
kron. To je bila gotovo taka agitacija,
da je nasprotno odvagala, ni pa izklju-
čeno, da so nekateri nepolitični ljudje
volili tega »neodvisnega kandidata«,
kar se bo videlo, ko se bo zvedelo za
podrobne rezultate.

Slovenci so šli v boj z zavestjo, ki
je morda bila upravičena, a ne docela
umestna. Ta zavest nas je namreč
uspavala in te volitve so nam pokazale,
da še nismo varni. Zaznamujemo namre-
č v splošnem napredek, dejansko pa
smo nazadovali v toliko, da smo za
par dni izgubili nekoliko svoje posesti.
Okolica je bila namreč dosedaj brez-
pogojno slovenska, a sedaj se je zgo-
dilo, da je prišel slovenski kandidat
v drugem volilnem okraju v ožjo vo-
litev s slovenskim socialistom. Končni
izid je pač za nas še vedno ugoden,
ker če bi tudi zmagal socialist, je on
le še Slovenec. Sicer pa je socialistov-
ska zmaga sodruga Kopača nemogoča,
ker ima on manj glasov nego dr. Per-
tot in ker so kamoristi uverjeni, da je
»vse en vrag«, če zmaga dr. Pertot ali
Kopač. — V prvem volilnem okraju je
prodril s krasnim uspehom Miklavc,
v tretjem pa dr. Černe in Ferluga. Kaj
je vzrok slovenskega neuspeha v dru-
gem okraju, se mora na vse strani še
objasniti. Glavni vzrok pa bo fluktu-
acija elementov, ki jih ni mogoče kon-
trolirati in pa, ker smo se morda ne-
koliko preveč zanesli. To nam bodi me-
mento!

V mestu samem pa gremo Sloven-
ci naprej na vsi črti. Danes smo že ta-
ko napredovali, da smo prišli v ožjo vo-
litev v 3. in 4. okraju, povsod s kamo-

risti. Da, v tretjem okraju je slovenski
napredek tak, da manjka slabih sto
glasov, pa bi imeli več glasov nego ka-
moristi in socialisti. V prvem okraju
se bo boril kamorist s socialistom, v
drugem je zmagal kamorist (župan
Valerio), v petem tudi kamorist, v še-
stem pa si stopita nasproti socialist
in kamorist.

To je za prvi hip slika naših bojev.
Absolutno smo lepo napredovali; tudi
začasno nazadovanje v drugem okraju
v okolici nam ne sme greniti nad za
bodočnost. V delu je rešitev. Če bi ome-
njeni okraj tudi zgubili za enkrat —
kar je pa izključeno — bi odtehtal to
izgubo moralni uspeh v mestu. Tu se
sicer ne smemo nadejati zmage pri ož-
jih volitvah, ker socialist zahteva in-
ternacionalnost samo od Slovencev,
sam pa je nacionalen šovinist, kadar
gre proti nam.

Če bi se dalo z socialisti pametno
izpregovoriti, bi bil tretji okraj čez par
dni slovenski, tako pa smo navezani
sami nase. Je pač tako: Borili smo se
vedno sami proti vsem in sami bomo
nekoč praznovali zmago. Pa bo takrat
tem lepše!

X X X

PODROBNI IZID VOLITEV.

I. volilni okraj v mestu.

Slovenski narodnjak Ivan Šker-
janc 302, italijanski nacionalist Ludo-
vik Braidotti 578, socialist Jakob Nico-
lao 443.

Ožja volitev med socialistom in ita-
lijanskim nacionalistom.

II. volilni okraj v mestu.

Slovenska narodnjaka Miha Hor-
vatin in Josip Marinković 76, italijan-
ska nacionalca Vincenc Parenzan in
dr. Alfonz Valerio 888, socialista Ru-
dolf Cerniuz in Viljem Pitz 523.

Izvoljena italijanska nacionalca.

III. volilni okraj v mestu.

Slovenska narodnjaka dr. Rybač in
dr. Slavik 483, italijanska nacionalca
Arch in Bonetti 660, socialista Gaspari
in Perez 370.

Ožja volitev med slovenskima in
italijanskima nacionalnima kandida-
toma.

IV. volilni okraj v mestu.

Slovenski narodnjaki Kravos, Mu-
ha in dr. Černe 687, italijanski nacio-
nalci d. Ara, Gherbetz in Troier 1248,
socialisti Barba, Ghergich in Petejan
603.

Ožja volitev med slovenskimi in
italijanskimi nacionalci.

V. volilni okraj v mestu.

Slovenski narodnjaki Cotič, Kolb,
Kotnik in dr. Wilfan 441, italijanski na-
cionalci Banelli, Comici, dr. D'Osmo in
Gridelli 2257, socialisti Blasizza, Seni-
gaglia, Simonetta in Podgornik 1179.

Izvoljeni italijanski nacionalci.

VI. volilni okraj v mestu.

Slovenski narodnjaki Mandič, Mo-
žé, Volarič in dr. Wilfan 900, italijan-
ski nacionalci Bianchi, Debin, Trampus
in Vezolli 1100, socialisti Doff-Seta,
Pittoni in Puecher 1218.

Ožja volitev med socialisti in ita-
lijanskimi nacionalci.

I. volilni okraj v okolici.

Izvoljen slovenski narodnjak Miklavc.

II. volilni okraj v okolici.

Slovenski narodnjak dr. Pertot
1089, italijanski nacionalci Pirich 566,
socialist Kopač 654.

Ožja volitev med socialnim demo-
kratom in slovenskim narodnjakom.

III. volilni okraj v okolici.

Izvoljena slovenska narodnjaka
Ferluga in dr. Černe.

X X X

Trst, 8. junija. Ko so izvedeli za
izid volitev, so uprizorili italijanski na-
cionalci demonstracijo po mestu. Ho-

teli so napasti »Delavski Dom«. Mesto
je deloma razsvetljeno. Po ulicah pa-
trolirajo skupine žandarjev in redar-
jev. **Vojaštvo je konsignirano.**

Trst, 8. junija. Socialna demokra-
cija je sklenila, da nadaljuje boj v okra-
jih, kjer je v ožji volitvi in vabi volilce
iz onih okrajev, kjer so v ožji volitvi
slovenski in italijanski nacionalci, da
se volitev vzdrže, t. j. da ostanejo pri
ožjih volitvah doma.

Na potu k spravi med zavezniki.

Prof. A. Bezenšek.

Sofija, 2. junija.

Kakor je mogel vsak nepristranski
opazovatelj prepričati, da zavezniki na
Balkanu pričakovati, je zmagal končno
razum nad strastjo. Kdor je trezno pre-
mišljeval, je moral priti do zaključka,
da bi vojna med zavezniki — naj bi se
bila končala kakorkoli — prinesla ko-
risti samo drugim, a bi bila na veliko
škodo balkanskim narodom. Prihajali
so nasveti od vseh strani Evrope, po-
sebnost od Slovanov in Francozov, naj
se zavezniki pogodijo med sabo, — »ne
quid detrimenti res slavica capiat«.

Ako bi prijele balkanske države za
orožje, tedaj bi se Bulgarija na prvem
mestu — takorekoč avtomatično — pri-
bližala ali celo zvezala z Avstrijo. To bi
morala storiti že iz tega razloga, da si
osiguri z njeno pomočjo blagovoljno
neutralsko dveh sosedkinj, ki sta na
strani trozveze — Rumunije in Turčije.

Pri takih pogojih bi pa prišel mir
v Evropi vnovič v nevarnost. Ako bi
bila Srbija premagana, bilo bi hudo za
njo; ako bi pa zmagovala, bi jo zadr-
žala Avstrija, kakor je zadržala leta
1886. zmago osno Bulgarijo, da ni mo-
gla naprej v Srbijo, katera je bila ob
času kralja Milana pod pokrovitelj-
stvom Avstrije. Poleg tega si moremo
misлити, da bi premagana država —
katerakoli bila — ostala večna sovra-
znica drugim balkanskim državam, a
ona nesloga in staro sovraštvo, katero
so gotove velesile tako dolgo izkori-
ščale na kvar balkanskim Slovanom in
proti interesom vseh držav na Balkanu,
bi se iz novega še močnejše oživelo ter
bi škodovalo še v večji meri vsaki drž-
avi in vsakemu narodu kakor popred.

Namesto kulturnega in gmotnega
napredka, katerega more zagotoviti sa-
mo trajen mir, bi se pri vednih prepri-
rih in pri vzajemnem nezaupanju med
balkanskimi narodi javilo kulturno
nazadovanje in gmotno propadanje.

Ta hudi preprič, ki je deloma že po-
vzročil prelivanje krvi med nekaterimi
zavezniki, se je torej metil od zunaj.
Bila je to v pravem zmislu borba med
trozvezo in tripelentento. Bila je po-
slednje dni borba tako huda, da je bila
prav blizu »ultima ratio regis«.

V teh napetih razmerah so se še
vedno našli trezno misleči ljudje med
onimi, ki so opojeni vsled zmag rož-
ljali še nadalje z orožjem. In kakor an-
gel miru se je pojavil predvčerajšnjem
srbski poslanec Spalajković na svojem
povratku iz Belgrada ob srbsko-bul-
garski meji v Caribrodu ter nagovoril
tamošnjega bulgarskega oholijskega
načelnika tako-le: »Pred nekaterimi
dnevi sem nosil bulgarski vladi neko
oto s strani srbske vlade. Danes pa
nosim mir. Narod srbski je proti
vojni.«

Te besede, katere prinašata tukaj-
šen oficijozni list »L'Echo de Bulgarie«
in neodvisni »Dnevnik« brez vsakega
komentarja, so v stanju provzročiti cel
prevrat v zamotanih razmerah med za-
vezniki na Balkanu in očistiti zaduhlo
atmosfera po celi Evropi.

Nekateri krogi celo ne morejo ve-
rovati, da bi bila to resnica. Tako daleč
smo že bili zašli, da se verjetne in na-
ravne reči zdijo neverjetne in — čudne.
Ako sta se včeraj pri svojem sestanku
blizu Caribroda srbski in bulgarski mi-

nistrski predsednik Pašić in Gešov do-
govorila v istem zmislu, je to še večje-
ga pomena.

Da je bila v Srbiji močna vojna li-
ga, to je znano. Sedaj je torej narodova
volja v tem oziru zmagala nad njo. V
tem slučaju bi se v istini smelo reči:
»Vox populi, vox dei«. A isto velja tudi
o Bulgariji. **Bulgarsko ljudstvo si ni-
kako ni želelo vojne s Srbijo!** In kako
nenaravno bi bilo, ako bi si stali z
orožjem v roki nasproti oni, ki so se
pred nekimi tedni še z zedinjenimi moč-
mi bojevali proti skupnemu sovražni-
ku! To bi bila res sramota — ali kakor
so se izrazili nekateri francoski listi —
norost.

V istini je pri tem preprič manj-
kalo razumnega vzroka. Kdor bi hotel
iskati »ratio sufficiens« v tem slučaju,
ne bi prišel do cilja.

Kakšne pojme imajo celo višje ob-
lasti o narodnostih v Makedoniji, priča
nam sledeči dogodek:

V Solunu vpraša načelnik Grk
navadno vsakega, ki ni grške narodno-
sti: »Ali si Bulgar ali kristjan?« Na to
čudno vprašanje mu seveda Bulgar od-
govarja: »Jaz sem eno in drugo.« »Ta-
kega ne morem kot našega (grškega)
podanika trpeti«, — je odgovor načel-
nika. Temu sledi eksterniranje.

Takih slučajev je gotovo več ne
samo v Solunu, ampak tudi po drugih
mestih. To označuje najljepše mešanico
in nevednost, ki vlada v etnografskem
oziru med nekaterimi prebivalci bla-
žene Makedonije in to celo med onimi,
ki so na višjih službah in kateri se pri-
števajo inteligenci. Kaj šele bo med
prostimi ljudstvom? Tam se je torej tež-
ko orijentirati glede narodnostnega
vprašanja. Tam ni določenih princi-
pov, torej je umestno priložiti pravilo
elementarne logike: »contra principia
negantem non est disputandum«. —
(Kdor zanika principe, z njim se ni
prepirati.)

Balkansko vprašanje.

**Bulgarija odklanja revizijo pogod-
be?** Praga, 8. junija. »Narodni Listy«
poročajo iz Sofije: **Bulgarski odgovor
na srbsko noto je že sestavljen, a se
srbskemu poslaniku izroči šele, ko se
sestava nove bulgarske vlade uradno
proglasi. Revizija srbsko - bulgarske
aliančne pogodbe, ki jo Srbija zahteva,
se odklanja. Srbija se pozivlja, naj od-
stopi zasedeno ozemlje v Makedoniji.**

**Angleški kralj Jurij svetuje bal-
kanskim zaveznikom odločno mir.**
London, 7. junija. Angleški kralj Ju-
rij je sprejel balkanske delegate in se
z njimi razgovarjal. Kralj jih je opo-
zoril na nevarnosti, ki lahko povzroče
vojsko med zavezniki in izjavil, da bi
nova vojska bila zločin proti člove-
štvu.

Solunski sestanek preložen. So-
fija, 7. junija. Ministrska kriza se reši
v dveh ali treh dneh; **nameravani se-
stank balkanskih ministrskih pred-
sednikov se bo vršil po sestavi novega
kabineta.** Srbski poslanik Spalajković
odpotoje danes v Belgrad.

Odločni nasveti tripelentente.
London, 7. junija. Rusija je v Sofiji,
Belgradu in Atenah svetovala, naj vse
tri balkanske države dve tretjini svojih
armad odpustijo domov in skličejo
konferenco ministrskih predsednikov.
Rusija ne bo ostala indiferentna, ako
bi zavezniki posegli po orožju. Kdor bo,
preden bi bila izčrpana vsa diplomatič-
na sredstva, provocirala vojsko, bo imel
opraviti z Rusijo. Angleška je po svo-
jih poslanikih zaveznike tudi resno
opominjala k miru in svetovalu, naj se
spor kmalu sporazumno reši.

»Mir« o položaju. Sofija, 7. juni-
ja. »Mir« piše: »Balkanska zveza je v
najbolj kritičnem stadiju. Ako se bo
med zavezniki začela vojska, bo to ne-
čuden mednarodni škandal. Bulgarija
nima za tak konflikt nobene odgovor-

nosti. Bulgarija se je točno držala pogodbe. Popolnoma neresnične so Pašičeve izjave, da ima Srbija po pogodbi pravico do Jadranskega morja in da Bulgarija po pogodbi nima pravice do Tracije in da so Srbi več storili kot so bili dolžni. Pogodba je jasna. Srbi bi bili morali že davno izprazniti oni del Makedonije, ki po pogodbi pripada Bulgariji. Bulgarija je to od Srbije zahtevala; Srbija te zahteve ni hotela izpolniti, ampak še vedno nasilno preganja makedonske Bulgare. V takom imenovanem spornem ozemlju, torej v mestih: Skoplje, Kumanovo, Debar in Struga, bi pa morala biti mešana srbsko - bulgarska uprava; poleg srbskih posadk in zastav bi morale biti v teh mestih tudi bulgarske posadke in bulgarske zastave. — Z Grki nimamo dogovora o razdelitvi ozemlja. Zato se sedaj vršijo dogovori, po katerih se je že izboljšalo grško - bulgarsko razmerje. Toda Grki se vendar še vedno pripravljajo za vojsko in so aretirali že nad 700 macedonskih Bulgarov in jih odpeljali v Grčijo. Bulgarija bo posegla po orožju le, če jo bodeta k temu prisilila zaveznika. Ako Evropa res hoče preprečiti balkansko vojsko, potem naj Srbom in Grkom, ki so sklenili zvezo proti Bulgariji, odločno zapove, da nemudoma demobilizirajo. — »Bulgarija« še vedno piše pomirjevalno ter zatrjuje, da se je položaj znatno izboljšal.

Sestanek balkanskih kraljev? Sofija, 8. junija. Z ozirom na bulgarsko krizo in na nekatere težave, ki se pojavljajo v balkanskih sporih, se je porodila misel, da bi se namesto sestanka balkanskih ministrskih predsednikov priredil sestanek vseh štirih balkanskih kraljev. Za vsak slučaj pa se misli na to, da se predložijo vprašanja, ki jih ne bi mogla rešiti konferenca, razsodišču, v katerem pa ne bo sama Rusija, temveč najbrže vse sile.

Bulgarija hoče Srbiji kaj koncedirati? Belgrad, 8. junija. V poučenih krogih zatrjujejo, da se vodijo ne glede na nameravano konferenco ministrskih predsednikov med Srbijo in Bulgarijo pogajanja, ki sicer še niso privedla do definitivnega rezultata, vendar pa utrjujejo upanje, da se bodo spori mirno poravnali. Bulgarska vlada je pokazala, da je pripravljena storiti Srbiji neke koncesije pri razdelitvi osvojenega ozemlja.

Bulgarsko - srbski spor rešen? Peterburg, 7. junija. »Novoje Vremja« objavlja brzojavko iz Belgrada, glasom katere se je vsled posredovanja Rusije srbsko - bulgarski konflikt poravnal. (Ta vest potrebuje pač zelo potrdila.)

Vojaška konvencija Grške in Srbije. Peterburg, 8. junija. »Rusko Slovo« poroča, da sta Grška in Srbska sklenili vojaško konvencijo. To potrjujejo tudi mnoga druga poročila. V Srbiji so izvedeli, da grške železnice prevajajo srbske čete. Grki utrjujejo Aivali, Langazo, Nigrito in Eleotero. Pri Pirotu se zbira srbska armada. Višine Pangkajona so zasedli štirje bulgarski polki.

Kabinetna kriza v Bulgariji. Sofija, 7. junija. Še vedno je negotovo, ali se kabinet samo rekonstruira, kar bi pomenilo mirno poravnavo s Srbijo in Grčijo, ali pa se sestavi koalicija, v kateri bi bila tudi opozicija. Splošno so v Srbiji pesimistično razpoloženi.

Ruski predlog. Sofija, 7. junija. »Večerna Pošta« trdi, da je Rusija predlagala ravno črto od Kratova proti Velesu čez Strugo ohridsko jezero kot mejo med Srbijo in Bulgarijo. To da dokazuje odločno protibulgarsko politiko Rusije. Zato bo bulgarsko ljudstvo vlado, ki bi sprejela razsodništvo Rusije, spodilo iz dežele.

Srbija hoče zasedeno ozemlje anektirati. Berlin, 8. junija. »Vossische Zeitung« poroča iz Belgrada: Tu se trdi, da, če Bulgarija do srede jasno ne odgovori, anektira Srbija ozemlje, ki je imajo srbski vojaki zasedeno. (To je najbrže le kombinacija.)

Nezaupanje v Bulgarijo. Atene, 7. junija. Tu se splošno domneva, da Bulgarija skuša le pridobiti časa, da se boljše pripravi na vojsko. Grški minister za zunanje zadeve je izrazil svoje začudenje, da Bulgarija na pametni predlog Srbije, naj se sestanejo vsi predlmeri v Solunu, še zdaj ni odgovorila. Minister je obenem dejal, da ve, da je Bulgarija sklenila s Turčijo v Londonu tajno konvencijo, ki zagotavlja Bulgarijo nevtralnosti Turčiji.

Srbski prestolonaslednik o konfliktu. Belgrad, 7. junija. »Politika« objavlja interview s prestolonaslednikom Aleksandrom, ki je izjavil, da se Srbija glede ozemlja desno od Vardara ne more pogajati in da je to niena

zadnja beseda. Zdaj je na Bulgariji, da poda svojo izjavo. Kar Bulgarija zahteva, je nenaravna hegemonija na Balkanu. Spor se mora hitro rešiti in je zavlačevanje brez koristi.

Bulgarski četaš Jurlukov vdrl v srbski teritorij. Belgrad, 7. junija. Trdi se, da je bulgarski četaš Jurlukov vdrl v srbski teritorij pri Velesu in da namerava zasesti prilepko ozemlje.

Neljubi dogodki na mejl. Belgrad, 7. junija. »Politika« poroča, da so bulgarske čete poizkušale zasesti vrhove pri Valandovo vzhodno od Doirana. Srbski poveljnik je dal Bulgarom rok 24 ur, da se vrnejo nazaj čez okupacijsko črto. — »Pravda« poroča, da je vojvoda Putnik generalu Savovu brzojavil, da bo odredil splošno prodiranje srbskih čet na celi črti, ako bodo Bulgariji provocirali še kak nadaljnji spopad. General Savov je baje odgovoril, da je strogo odredil, da se na meji vzdrži red.

Konciliantnost Bulgarije. Sofija, 7. junija. Bulgarija je v Belgradu in Atenah storila korake, da se na meji preprečijo spopadi in je od svoje strani izjavila, da bo vse odredila, da se ne ponovijo.

Bulgarija za objavo pogodbe. Sofija, 7. junija. Vladi blizu stoječi krogi izjavljajo, da bo Bulgarija, da napravi konec diskusijam, pogodbo s Srbijo tudi brez dovoljenja slednje objavila.

Srbski dementi. Belgrad, 7. junija. Ni res, da so srbske čete Bitolj zapustile, ni res, da bi se bil v srbski armadi pojavil odpor proti vojski z Bulgarijo in ni res, da so bili zaradi tega v Velesu štirje srbski vojaki ustreljeni. Pri Velesu, Pirotu in Džeodželiju se ni vršil noben spopad z Bulgariji. Štip so Srbi svojevoljno v popolnem redu in brez spopadov zapustili.

Grški dementi. Atene, 7. junija. »Agence d'Athènes« kategorično dementira bulgarsko poročilo, češ, da so Grki odposlali iz Soluna ladjo, na kateri se je peljalo 400 aretiranih Bulgarov na Grško v pregnanstvo. Nadalje se tudi dementira poročilo, da bi bil zabranil grški poveljnik solunskega pristanišča izkrcati živila, ki so namenjena za bulgarsko armado.

Albanci se tudi pripravljajo. Solun, 7. junija. Baje je bulgarski revolucionarni komite sklenil s Albanci zvezo, da v slučaju vojske med Srbijo in Bulgarijo provocira vstajo Albancev na srbskem teritoriju.

Albanski statut. Berlin, 8. junija. »Vossische Zeitung« poroča z Dunaja: Iz diplomatskih krogov se poroča, da bosta Avstro-Ogrska in Italija statut, ki sta ga za Albanijo izdelali, pri londonski reuniji poslaničkov odločno zagovarjali. Predlog Francije, ki meri na to, naj posebna mednarodna komisija proučuje položaj Albanije in njene potrebe, Avstro - Ogrska in Italija odklanjata.

Skadrsko vprašanje. London, 7. junija. »Reuter« poroča, da je 350 vojakov na Malti dobilo nenadno po noči poziv, da se vkrajo na »Black Prince« in odplovejo proti Skadru. Ta odredba ne pomeni pomnožitve angleškega kontingenta v Skadru, ampak se bodo pomorščaki, ki se zdaj v Skadru nahajajo, izmenjali. Kako dolgo bo Skader še zaseden, ni znano ter je to odvisno od londonske konference. — Dunaj, 7. junija. Poročevalec »Reichspost« poroča iz Skadra, da angleški in francoski častniki fraternizirajo s črnogorskimi častniki in da laški častniki agitirajo proti Avstriji. Središče politike v Skadru je angleški konzulat.

Turčija še ni odstranila min niti ukazala svetilnike zopet prižigati. Carigrad, 7. junija. Nasproti poročilu neke tukajšnje agenture, da je porta sklenila zopet razsvetliti svetilnike in odstraniti mine v morju, se oficijelno izjavlja, da porta o tem še ni ničesar ukrenila.

Alera Redl in podobno.

Zveza s Friedjungovimi dokumenti?

Kakor znano — in to potrjuje tudi Scotus Viator v svoji pred par dnevi v nemški jezik prestavljeni knjigi — je avstrijski generalni štab za časa aneksijske krize resno vpošteval znane falzifikate, katere je fabriciral v službi avstrijskega poslanstva v Belgradu stoječi špijon Vašič. »Zeit« trdi zdaj, da je bil takrat Redl podnačelnik špijažnega oddelka v vojnem ministrstvu in da so ti falzifikati šli skozi njegovo roko. Redl jih je, tako sklepa »Zeit«, proglasil za avtentične, brččas podkupljen od Rusije, ker je že takrat bil v njeni službi. Tako se je zapeljal avstrijski generalni štab v

zmoto, ki bi po mnenju »Zeit« lahko imela usodne posledice.

Izdajalstvo ruskega polkovnika generalnega štaba Kuzmina.

Berolinski »Press Telegraph« poroča iz Varšave: V zadevi polkovnika ruskega generalnega štaba Kuzmina se poroča, da je Kuzmin že tri leta bil v službi neke inozemske velesile, da je kopiral vse važne mobilizacijske načrte in jih prodal inozemstvu. Ruski listi o aferi ne smejo ničesar poročati.

Cel kup procesov proti špijonom v Galiciji. — Ukradena strojna puška. — Dva avstrijska poročnika prideta zaradi špijaže te dni pred sodišče.

V Krakovu sta bila brivec Gondek in njegova ljubimka Link zaradi špijaže obsojena vsak na eno leto in pol ječe. Vojaško sodišče je obsodilo njuna komplica infanterista 13. polka Szapaka in artilerista Banasika enega na pet let, drugega na pet mesecev trdnjavske ječe.

Te dni pridejo pred sodnijo ulanec 3. polka Jožef Rachwal, orožni mojster Steyskal, ulanski korporal Zsponder in četovodja Schich. Steyskal je namreč s pomočjo teh svojih tovarišev ukradel iz magacina strojno puško, jo demontiral in spravil v zabojo, da jo proda Rusiji, a je bil na postaji v Myslowicu aretiran.

V kratkem se vrši tudi proces proti poročnikoma Rudolfu Boszyku in Jakubu Pruever. Oba sta pripadala tajni družbi, ki je na nalog Rusije ponoči vznemirjala vojaške straže, nanje streljala in z magnezijo osvetljevala vojaške objekte ter jih razsvetljevala. Nekoč je napadena straža, ko je ustrelila, razbila fotografski aparat, s pomočjo katerega so prišli na sled omenjenima poročnikoma, pri katerih so našli zelo obtežilno korespondenco. Poročnika sta zločine priznala.

Preiskava pri visokem častniku?

»Deutsches Volksblatt« poroča, da se je 6. t. m. izvršila v stanovanju nekega visokega častnika preiskava, ki je po mnenju tega lista v zvezi z Redlovo afero.

Samoumor.

V Gorico so prenesli truplo stotnika 27. domobranskega polka Viktorja Fritscha, ki se je blizu Tolmina sam ustrelil in o katerem nekateri sumijo, da je bil zapleten v špijažno zadevo.

Kaj so za Redlom našli.

»Zeit« poroča iz Prage, da so na Redlovem stanovanju našli 17.000 K, veliko množino civilnih oblek, 20 uniform, binokle in take fotografske aparate, kakor jih morejo le specialisti nalašč izdelati. Najbrž je Redl s tem fotografiral utrdbe v Przemyslu.

Redlova žrtev?

Iz Draždan se poroča, da je bil svojčas zastopnik avstrijskega korespondenčnega urada v Peterburgu baron Unger-Sternberg od ruske oblasti obtožen in obsojen na podlagi denunciacije Redla, in sicer baje po nedolžnem.

Razprodaja Redlovih konj.

Praga, 9. junija. Redlove konje so na dražbi prodali.

Izpremembe v generalnem štabu.

»Zeit« poroča, da se vrše v generalnem štabu posvetovanja v svrhu reforme v generalnem štabu in na vojni šoli. Na to reformo pritiska zelo visoka oseba, da se hitro izvede.

Občni zbor »Glavne posojilnice«.

Včeraj se je vršil občni zbor v konkurzu se nahajajoče »Glavne posojilnice« v Ljubljani, in sicer v vrtnem salonu hotela Lloyd. Ob 10. uri 40 minut je načelnik likvidacijskega odbora, višjesodni svetnik gosp. Fran Višnikar otvoril zborovanje ter konstatiral sklepčnost na podlagi sledeče ugotovitve: Danes je 472 članov. Glavnih deležev po 200 K je 33, kar znaša 6600 K, nadalje 48 deležev po 20 K, t. j. 960 K in 436 deležev po 5 K, kar da 2180 K. Vseh deležev je torej 517, ves vplačani kapital znaša 9740 K. Ako delimo to vsoto na male deleže po 5 K, bi bilo takih deležev 1948. Za sklepčnost je po pravilih potrebno, da je zastopan najmanj deset del na deleže vplačanega kapitala, torej 974 K. Ker je pa zastopanega kapitala 2240 K, je današnji zbor sklepčen in lahko preidemo na dnevni red.

Poročilo likvidacijskega odbora o stanju zadruge poda višjesodni svetnik Višnikar, imenovavši zapisnikarjem duž računskega revidenta g. Ivana Mičku. Iz poročila posnemamo sledeče: Danes je, kakor rečeno, 472 članov. Nekateri bodo še odpadli, tako da se lahko računa le na 460 članov. Okoli 30 je takih, ki so deleže odpovedali, pa še ostanejo v jamstvu. Vseh pravih zaradi članstva je bilo 14, od katerih je bilo devet odbitih, dvema se je ugodilo, ena pravda se je poravnala, dve še nista pravomočno razsojeni. Mnogo članov je insolventnih; pa tudi če bi se dali pri-

spevki po deležih izterjati, bi bil uspeh zelo majhen. Večino deležev po 200 K se pa mora iz rečuna izključiti, ker se ne bodo dali izterjati. Likvidacija je bila sklenjena 8. januarja 1911; danes je ravno dve leti pet mesecev, kar smo v likvidaciji. Likvidacijski odbor je takoj prve dni svojega delovanja skušal dobiti obvezno izjavo članov, da bi prispevali po 1000 K. Precej jih je podpisalo, denarja pa ni dal nobeden. Omeniti je brezuspešno pot deputacije na ministrstvo s prošnjo za podporo, oziroma brezobrestno posojilo v znesku 2 milijonov kron. Opozoriti je na okolnost, da je bilanca izkazovala 1.200.000 kron primanjkljaja, dočim je zadnje zborovanje upniškega odbora izračunalo 3 milijone primanjkljaja. Razlika se razlaga s tem, da se je prvotno računalo na to, da se dobi od g. Pavšlarja 1 milijon, za Hudnikove hiše 300.000 K, za hipoteko na Talu 90.000 K, nadalje večji zneski pri Megliču, Mauru in drugi manjši. Hiša Megličeva je bila že trikrat na prodaj, a se ni mogla prodati. Za hiše na Dunaju se je poročevalcu prvič ponudilo 100.000 K, potem pa ni bilo nobene take ponudbe več. Vsa pasiva znašajo 3.720.000 K. Izterjanega in naloženega denarja je 400.000 K. Izterljivih je še 200 do 300 tisoč kron, tako da bo znašal končni primanjkljaj okroglo 3 milijone. Če se posreči, dobiti kaj za Pavšlarjeve vodne sile, se bo znesek seveda znižal. Od Pavšlarju prodanih posestev je prejela »Glavna« 90.000 K, za 300.000 K pa še jamčijo poroki (Florjanovi dediči).

Poročevalec navaja nato sklepe odbora upnikov pred konkurznim komisarjem dne 5. t. m., ki smo jih v našem listu že objavili.

Likvidacijski odbor je sestavil poravnavo s upniki, ki jo poročevalec prečita in pojasni. Končno opozarja na »Nusdorfer Spar- und Vorschussverein« na Dunaju, ki je prišel pred 11 leti v konkurz. Tam se je ustanovila družba, ki je upnikom priskrbelo 30 do 50 odstotkov. Upniki so bili kulantni ter niso članov preganjali. Uničena ni bila nobena eksistenca. Našim upnikom priporočamo ta zgled, kajti popolnoma izključeno je, da bi prišli do vsega svojega denarja.

V debato o tej točki dnevnega reda, ki je bila zelo živahna, so med drugimi posegli gg. Znidaršič, Tavčar iz Selca, Modic, dr. Oražen, Bučar, dr. Svigelj, Sič in predsednik. Konstatira se, da vlada za poravnave z upniki ni dovolilo prostosti od kolkov, pač pa je odpisala 11.000 K na davkih od čistega dobička »Glavne«, katerega seveda nikoli ni bilo. S tem so se pokrili stroški likvidacijskega postopanja. Likvidacijski odbor je znižal obresti od vlog na 4 odstotke. Za sanacijo v Laškem trgu se je iz »Notstandsfonda« že izplačalo 200.000 K. Zakaj bi se v našem slučaju ne moglo nobene podpore doseči?

Končno predlaga predsednik sledeči sklep:

Likvidacijski odbor se pooblašča ter se mu nalaga, da nemudoma poizkusi doseči poravnave z upniki v smislu predloženega načrta.

Upnikom-vlagateljem se ponudi, da jim plačajo zadružniki 30 odstotkov njihovih terjatev z obrestmi vred do dne plačila — najkasneje do 1. julija 1914. Ako se odboru posreči preje izterjati kako večjo svoto, naj jo izplača upnikom preje na račun pogojene svote.

Likvidacijskemu odboru se nalaga, da čim preje mogoče sestavi proračun prispevkov. Pri razdelitvi primanjkljaja naj se zazdaj izločijo tisti zadružniki, katerih nesolventnost je dokazana ali notorična. Zadružniki pa, kateri morajo vsled tega plačati večje prispevke, imajo pravico regresa do tistih, ki se zazdaj izpuste. Taki insolventni člani se izkažejo v preračunu prispevkov.

Ta sklep je bil brez ugovora sprejet. — Dr. Svigelj je nato utemeljeval sledeče dodatne predloge, ki so bili tudi soglasno sprejeti:

Likvidacijskemu odboru se naroči:

1. Da takoj pozove vse člane, naj se obvezno izjavijo, koliko največ so pripravljeni prostovoljno prispevati v pokritje deficita »Glavne posojilnice«, kako bodo ta prispevek plačali, pod kakim poroštvom in garancijami in do kdaj najdalje bodo plačali. Člani imajo odgovoriti najdalje v 14 dneh;

2. da se obrne na najvišje osebe v državi po vplivnih deputacijah, da poделе na en ali drugi način pripomoč, državno brezobrestno posojilo itd.;

3. da se obrne do vseh denarnih zavodov, bank itd., ki imajo denarne in prometne zveze na jugu naše države, občin itd., naj prispevajo k donosom članov;

4. da se obrne takoj do primerne denarnega zavoda, če in pod kakimi pogoji bi, na podstavi nerazdelne zveze članov in porokov, prevzel takojšnjo

plačilo gotovega poravnane zneska upnikom »Glavne«;

5. da porabi vsa sredstva, eventualno s pooblastitvijo primerne osebe, ki bi šla k posameznim upnikom ter skušala doseči poravnavo v predlaganem smislu.

Nato je predsednik predlagal:

1. Ignac Firm iz Zagorja, kateri je bil dne 8. januarja 1911 izvoljen likvidatorjem, a je že spomladi 1912 izginil, ne ve se kam, se odstavi, oziroma njegova izvolitev v smislu § 41. zadr. zak. preklic.

2. Za likvidatorje se nanovo izvolijo: gg. dr. Oton Fettich-Frankheim, dr. Vinko Gregorič, dež. primarij in posestnik, Maks Lilleg, c. kr. višji davčni upravitelj, dr. Rud. Marn, c. kr. finančni koncipist, vsi v Ljubljani.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Dosedanji člani odbora ostanejo, in sicer: Fran Višnikar, dr. Ivan Oražen, dr. Vekoslav Kukovec, Ivan Grobelnik in Ivan Mikuz.

Pri slučajnostih je g. dr. Švigelj grajal odsotnost bivših funkcionarjev »Glavne«, kajti od upravnih svetnikov, ki so v prvi vrsti odgovorni za vso nesrečo, se ni pokazal na zborovanju niti eden.

Raznih drugih rekriminacij, ki so se med zborovanjem iz ozirov na javno korist ne navajamo ter zaključujemo s prepričanjem, da je sklenjena ponudba upnikom — maksim, ki se more doseči. Obžalovanja vredni so vlagatelji, ki izgube svoje prihranke, nič manj hud pa ni udarec za člane, ki se morajo pokoriti za goljufije brezvestnih ljudi.

Lokalna razstava v Radovljici.

V Radovljici se je sprožila misel, naj bi se priredila v velikih počitnicah lokalna razstava, zlasti meseca avgusta, ko je cela Gorenjska polna tujcev. Razstavili bi obrtniki, zlasti rokodelci radovljskega okraja, potem šola za pletenje, pa tudi domača industrija omenjenega okraja bi prišla v poštev. V to svrhu so sklicali nekateri obrtniki preteklo soboto popoldne sestanek, na katerem naj bi se dogovorilo, ali se taka razstava priredi ali ne. Sestanek je bil prav dobro obiskan; dvorana v hotelu »Bastel« je bila polna. Sestanka se je udeležil tudi okrajni glavar g. Župnek, g. kanonik Novak, radovljski župan g. Roblek, župana iz Breznice in Lesc, svetnik trg. in obrtne zbornice g. Fürsager, šolski nadzornik g. Simon itd. Iz Ljubljane sta se odzvala povabilu in prišla na sestanek deželni poslanec za gorenjsko mesto gosp. primarij dr. Gregorič in pa predsednik obrtno pospeševalnega urada g. Kregar.

Sestanek je otvoril podobarski mojster g. Pavlin ter razložil pomen sestanka.

Gosp. Kregar je nato govoril o razstavah in o pomenu istih. Priporočal je lokalno razstavo v Radovljici; vendar naj se vsi, ki mislijo razstaviti, preje pismeno zavežejo, da bodo gotovo razstavili. Glavno pa je, da preskrbe lokalni faktorji brezplačen prostor. Ker bodo ravno velike počitnice, bi bila šola najbolj primerna. Ministrstvo za javna dela, dežela, trgovska in obrtna zbornica, občine, hranilnice in posojilnice, katere so v radovljskem okolišu, društvo za promet tujcev in pa tudi obrtni pospeševalni urad bodo gotovo storiли svoje in po svojih močeh razstavo podprli. Zato predlaga: 1. Lokalna razstava se vrši v Radovljici; 2. naj se izvoli obsejni pripravljalni odbor, ta naj izvoli iz svoje srede izvršilni odbor, ki naj bo v permanenti. Če ta uvidi, da je mogoče prirediti razstavo v Radovljici letos, naj bo razstava že letos, ako pa pride odbor do prepričanja, da je za letos čas prekratek, potem naj deluje na to, da se bo razstava vršila v velikih počitnicah prihodnjega leta.

Gosp. deželni poslanec dr. Gregorič pozdravlja to misel. Naši obrtniki naj pokažejo, kaj znajo. Tudi občinstvo je treba probujati, da se poplime in naroča izključno vse pri domačih obrtnikih. Če se razstava priredi, naj se gleda na to, da se bodo samo dovršene stvari razstavile. Zlasti v mesecu avgustu je Gorenjska polna tujcev. Te bo treba opozoriti potem časopisja, lepakov in letakov na razstavo. Gosp. poslanec je obljubil, da bo šel pripravljalnemu odboru na roko, kolikor je v njegovi moči. Stori bo vse, da se bo razstava dobro obnesla.

Nato je sledila debata. Gosp. okrajni glavar je poudarjal važnost razstave in širjenje obrti v radovljskem okraju. Gospod kanonik Novak je kot predsednik krajnega šolskega odbora poudarjal, da bo krajni šolski odbor dal radostne volje šolo za razstavo na razpolago. Govorilo je tudi več obrtnikov, kakor gg.: Pavlin, Papler, Pogachnik in drugi. Radovljski g. župan je tudi pozdravil misel za razstavo ter obljubil pomoč radovljske občine. Končno se je sklenilo soglasno: Razstava se priredi v Radovljici. Izvolil se je pripravljalni odbor 30 članov, ki mora vso stvar

proučiti in vse potrebno za razstavo pripraviti.

Pred novimi viharji na Ogrskem.

Nov kabinet.

Budimpešta, 8. junija. Kabinet grofa Tisze bo tako sestavljen: Ministrski predsednik grof Štefan Tisza; minister za notranje zadeve Ivan pl. Sandor; minister na dvoru baron Štefan Burian; hrvaški minister Geza pl. Josipović; poljedelski minister grof Adalbert Serenyi; domobranski minister baron Samuel Hazai; učni minister Bela pl. Jankovich; trgovinski minister Ladislav pl. Beöthy; finančni minister Iv. Tellezky; justični minister Evgen pl. Balogh.

Opozicija proti Tiszi.

Budimpešta, 8. junija. Opozicionalno časopisje napoveduje vladi grofa Tisze najostrejši boj in naglašja, da je njegovo ime samoposebi provokacija ogrskega javnega mnenja. Z vlado, kateri je Tisza na čelu, ne more biti nobenega paktiranja.

Tisza in socialisti.

Budimpešta, 8. maja. Socialistično glasilo »Nepszava« pravi: »Tisza je prišel, ustanovljena je »rabeljska vlada«. To je imelo biti Lukacsevo masčevanje, ali še ni vseh dni kraj; Lukacs in Tisza še ne vesta, kdo se bo zadnji smejal. Vprašanje, kakšen je program Štefana Tisze, je popolnoma nepotrebno, ker pozna vsak otrok na Ogrskem njegovo blazno hudobnost, njegovo megalomansko domišljavost in njegovo glupo sovraštvo do demokracije. Glavno vprašanje ogrske politike je volilna reforma. Razmere so v bistvu še vedno take kakor leta 1905. Oligarhija doprinaša velesili »militaristične« žrtve, ne da bi podprla velesilo, ampak da bi varovala svoje priropane privilegije. Proti geslu Tisza naglašamo geslo splošne volilne pravice. Tisza je mož, ki bo pomagal, da pride vsa Ogrska v tabor splošne in enake volilne pravice, in prevzetni bečar bo doživel dan spoznanja, da je nekaj močnejše od njegovega jezika in njegove pesti. Socialna demokracija se ga ni bala pred osmimi leti, ne boji se ga sedaj in se ga nikoli ne bo bala. Naj bo za njim kdorkoli — za nami je ljudstvo. Tisza je kovač, ali tega, kar kuje, ne bo vesel. Da je prišel kdo drugi, bi bilo dobro. Prišel je Tisza: to je bolje. Mi smo pripravljeni.«

Absolutizem tudi na Ogrskem?

Budimpešta, 9. junija. Tisza bo uveljavil zakon, glasom katerega se bo opozicionalnim poslancem lahko odvzel mandat, bo poostil tiskovno cenzuro, ukinil svobodo zborovanja, omejil društveno svobodo in suspendiral poroto.

Dnevne novice.

+ Odlični poljski gostje na katoliškem shodu v Ljubljani. Na katoliški shod v Ljubljani pridejo med drugimi: knez Pavel Sapieha iz Lvova, grof Róyer Lubinski iz Varšave, vseučiliški profesor slavni zgodovinar, bivši državni poslanec dr. Avgust Sokolowski, profesor sociologije dr. Zimmermann itd. Poljski listi priobčujejo navdušene članke o katoliškem shodu v Ljubljani.

+ Duhovniške vesti. Rektorja zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, č. g. dr. Gnidovca je sv. oče imenoval za monsignora; č. g. prof. dr. Knific je pa prevz. g. knezoškof imenoval za duhovnega svetnika.

+ Pseudologia fantastica histerične ženske naprej bujno cvete v predalih »Slovenskega Naroda«. Liberalna stranka je bila že zdavna na psu in človek bi bil mislil, da je nižje doli ne morejo spraviti niti njeni »voditelji«. Sedaj pa je videti, da so v tej stranki popolnoma izgubili vajete ljudje, ki so si bili ohranili še trohico zdrave pameti in — dostojnosti. Vodstva liberalne stranke in žurnalistike so se očitno polastili ljudje banditskih načel. Najfantastičnejše laži, notorična obrekovanja, samo da se obračajo proti poštenjaku, ki je slovenskemu ljudstvu mil in drag — vse jim je prav. Ali ne uvideva nihče izmed njih, kako ponižujejo in smešijo pred svetom svoj narod, ko so udinjali glasilo slovenske »intelligence« kot organ histerične tujke, osebe, ki nima v naši deželi in med našim ljudstvom nič opraviti? — Ne, nihče od teh ljudi nima tega čuta. Laž in obrekovanje naj živi! To je parola političnih banditov. Ni čuda, da se zgražajo nad tem početjem tisti dostojni ljudje, ki so do danes še v dobri veri in iz stare navade hodili z liberalno stranko. — Iz strankarskega stališča ne moremo želeti drugega nego: le tako naprej! To je edino sredstvo, da se »očisti« liberalna stranka vseh dostojnih elementov, da se kurirajo tisti naivnejši v Slovenski ljudski Stranki, ki so še vedno mislili, da je modus vivendi z liberalno stranko

mogoč. Je sicer huda kura, ki ni v čast našemu narodu, — a potrebna je.

+ Umrl je v Zagrebu nestor Stranke Prava odvetnik Mijo Tkalič, član poslovnega odbora stranke in bivši narodni zastopnik. Slava njegovemu spominu!

+ Občinske volitve v občini Ljubno. Pri občinskih volitvah za občino Ljubno je zmagala vžlic najsilnejšemu naporu nasprotnikov Slovenska Ljudska Stranka.

+ Občinske volitve za občino Šenčur pri Kranju se bodo vršile dne 24. in 25. junija t. l. Oddaja glasovnic je določena za vse podobčine in vse tri volilne razrede na prvi dan, drugi dan pa se bo vršil skrutinij.

Slovanski časnikiški kongres v Skoplju. Predsednik srbske časnikiške zveze Branislav Nušić sklicuje za prihodnje dni izredno skupščino srbske časnikiške zveze, ki bo apelirala na »Slovansko časnikiško zvezo«, naj bo letos v jeseni slovanski časnikiški kongres v Skoplju, in to tembolj, ker mesto za letošnji kongres še ni določeno.

— Vič. V sredo dne 11. junija ob 8. uri zvečer se bo vršil redni občni zbor tukajšnje podružnice »Slovenske Straže«. Na zborovanju bo govoril dr. M. Natlačen.

— Kmetijske novice. V Škofji Loki se je včeraj dne 8. junija t. l. osnovala nova kmetijska podružnica. Prvi občni zbor se je vršil ob desetih dopoldne v »Društvenem domu«.

— Blejski vodovod. Blejski vodovod bo gradila trdka Kress v Pragi kot najnižja ponudnica. Razlika med oferti je bila nad 100.000 K.

— V romantičnem Vintgarju (pri krasnem slapu) blizu Bleda je zopet odprta dobroznana žumrova restavracija, katero vodi goriški rojak Dominik Marušič. Poleg izvrstne kuhinje, ki nudi gostom vedno toplu in mrzla jedila, toči se dobra naravna vina, pivo in hladilne pijače. Na razpolago krasni restavracijski prostori in vrt. Cene jako zmerne. P. n. občinstvu restavracijo toplo priporočamo.

— Nesreči. Pes je ugriznil dne 25. majnika v Virmašah pri Škofji Loki Marijo Bevčarjevo in kmalu nato poginil. Sumi se, da je bil zastrupljen, izključeno pa tudi ni, da je poginil vsled stekline. Ukrenilo se je vse potrebno, da se slučaj pojasni in se Marija Bevčar odda v Pasterjev zavod na Dunaju, ako bi se dognala steklina. — V nekem gozdu na Rupih pri Kranju se je dne 3. t. m. ponesrečil s tem, da ga je neka veja udarila po levem očesu in ga težko poškodovala.

— Ustanove za invalide. Obresti 12 ustanovnih mest za invalide po 79 K 80 vin, ki se imajo vsled ustanove patriotičnega društva gospa za Kranjsko izplačati vsako leto dne 18. avgusta, se bodo tudi letošnje leto 1913 podelile proslcem, ki so se udeležili vojnih pohodov (vojsk) leta 1866. ali bosanske okupacije leta 1878. v številu moštva domačih vojaških krdel, bili ranjeni in postali invalidi. V slučaju pomanjkanja takih proslcev se bodo iste obresti podelile vdovam in sirotam takih invalidov, oziroma potrebnim doslužnim vojakom domačih vojaških krdel sploh. Poleg tega se bode podelilo 12 ustanovnih mest po 40 K revnim vdovam, oziroma sirotam ter 8 ustanovnih mest po 40 K ubogim sirotam po vojaki, ki so bili ranjeni v vojski. V tem zmislu in z dokazili o družinskih in premoženjskih razmerah opremljene prošnje za zgoraj omenjene ustanove je vložiti potom političnega okrajnega oblastva bivališča najkasneje do 10. junija 1913 na c. kr. deželno vlado za Kranjsko.

— Čudno tele. Na Pirišovem, občina Loke v Tuhinjski dolini, je posestniku Francetu Mlakarju krava rodila tele s tremi nogami, desne prednje manjka. Tele je zdravo in sedaj 4 tedne staro.

Glasba.

Cantica sacra III. del. Cerkvena pesmarica za četverglasni moški ali mešani zbor, priredil Ant. Foerster, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena 2 K 40 vin.

Ustrezajoč potrebam moških, oziroma ženskih cerkvenih zborov je izdal naš marljivi in nevtrudljivi skladatelj g. Foerster III. del canticae sacrae. Kar prva dva dela, obsega tudi III. del bogato število (60) napevov: mašnih, Marijinih, božičnih, postnih, velikonočnih, obhajilnih, blagoslovnih (slovenskih in latinskih) in drugih raznih pesmi najboljših domačih in tujih skladateljev. Večina napevov je popolnoma novih, deloma iz moniziranih napevov, ki so nam bili dosedaj neznani. — Med novimi Foersterjevimi skladbami v tej pesmarici še posebno omenjamo: pater

noster, sv. Alojzij in sv. Stanislav za troglasni zbor z orglami za šolsko mladino.

Z izdajo III. dela canticae sacrae je izbornu ustreženo moškim in ženskim cerkvenim zborom. Kdor ima prva dva dela, nabavi si bo gotovo še tretjega.

Vsem šolskim vodstvom, zavodom, moškim in ženskim Marijinim družbam in drugim pevskim društvom to novo pesmarico najtopleje priporočamo, ker obsega zares veliko lepega gradiva za štiriglasno petje moških ali ženskih zborov.

Primorske vesti.

p Nemške bojne ladje v Pulju. V soboto, okoli devete ure dopoldne, sta pripluli v vojno luko dve nemški vojni ladji »Göben« in »Strassburg«. Ko sta ladji pripluli v puljski okoliš, so jih pozdravili strel iz topov. Na čast nemškemu častnikom je dal poveljnik vojne luke podadmiral Chmelač v tukajšnjem »Riviera - hotelu« pojedino. Dineji na čast nemškemu gostom se bodo vršili tudi na dreadnoughtu »Viribus unitis« in na vojni ladji »Erzherzog Karl«. V ponedeljek si bodo nemški častniki ogledali zanimivosti mesta.

p Naš tretji dreadnought »Prinz Eugen« dobi častno zastavo in sicer bo darovalo temu morskemu velikanu častno zastavo častništvo avstro-ogrsko konjenice.

p Poveljnik vojne mornarice, admiral Anton Haus je poveril vse svoje službene posle svojemu namestniku kontreadmiralu Karolu Kailerju pl. Kaltenfels. Kakor poroča tukajšnji »Polaer Tagblatt«, je poveljnik vojne mornarice admiral Haus zadnje dni obolel na neki ledodni bolezni, zaradi katere je potrebna operacija.

p Varujte se modrasov! Iz Materije v Istri so pripeljali v tržaško bolnišnico 16 let starega poljskega delavca Ivana Gregoriča. Mladenica je bil pri košnji ugriznil modras, pa se ni prejel rano pobrati, dokler mu nista roka in noga strašno zatekli.

p Reja krapov na Furlanskem. Deželni odbor goriški je s podporo vlade sklenil urediti pri Ronkih umeten ribnik, kamor postavi iz vitrovskih ribnikov kneza Schwarzenberga na južnem Češkem več krapov. Ko se le ti razmnože, jih nameravajo dati v vse vode v furlanski nižini.

p V 15 letih peš okoli sveta. V Trstu je dospel Bulgar Peter V. Bonev iz Sofije, ki hoče v petnajstih letih peš prepotovati vse dežele celega sveta. Boneva, ki je začel potovati l. 1901, spremlja ves čas njegova žena in pa že par let sinko Ferdinand, ki je bil leta 1905 rojen v Sulini. Bonevi potujejo, da študirajo dežele in narode, v katerih ti žive. V Trstu se vsekakor pomudijo nekoliko dalje, ker je obolela žena, ki jo bodo v bolnišnici operirali. Preživljajo se podjetni potniki s prodajanjem svojih slik v obliki razglednic.

p Tramvajski promet v Trstu. V soboto ob pol šestih v jutro so otvorili tramvajsko progo Goldonijev trg—Sv. Sava v Trstu. Že za prvo vožnjo se je nabralo vključ ugrizni toliko ljudi, da niso mogli dobiti sedeža. Ves dan je bil promet na progi silno živahen in vseh dvanajst vozov ga je komaj zmagovalo. Voz rabi z Goldonijevega trga do svojega cilja pri mestni klavnicni ravno 24 minut. Sedaj je torej otvorena prva izmed 12 na novo projektiranih tramvajskih prog, ki so za razvijajoči se osebni promet na Tržaškem res potrebne.

p »Tako veli domovina!« S tem krikom je pljusnil v soboto popoldne v tržaški kanal neki možak srednjih let, ki se mu je na prvi mah videlo, da ni pri zdravi pameti. Obnašal se je namreč, hodeč nemirno za kanalom semtertja, tako, da so postali nanj pozorni vsi pasanti; skočil pa je v kanal tako nenadno, da ga niso mogli zadržati. Še v vodi je kričal na ves glas: »Pustite me, naj umrem; tako veli domovina!« Moža, ki je že bil prej v norišnici, so najbrže zopet zmešali volivni proglasi, ki so v italijanskih glasilih izzvenevali enak poziv.

p Posledica sleparske igre. Pod naslovom »Albanec med kvartopirci« je naš list pred par dnevi priobčil novico, kao so neki sleparski tujci v Trstu pri prepovedani igri odrli Albanca Dindarija iz Skadra za 2200 K. Sedaj je prišla zadeva pred sodišče in z njo vred tudi slučaj Skadrana Mahiča Bestrasa, ki so ga isti goljufi »nesli« za 970 kron. Sodišče je obsodilo vseh pet kvartopircev, in sicer dva na 50, tri pa na 100 K globe in razen tega jim je prepovedano bivanje v Avstriji, ker so turški, grški ali bodoči albanski državljani.

p Med slovanskimi brati. Ruski mužik Kiril Krosovski čaka v Trstu na

ladjo, ki ga popelje preko morja v neznan kraj srečo lovit. Kakor vsem ruskim izseljencem, ki se potikajo po tržaskih ulicah, je tudi njemu dolg, in zato je bil ves vesel, ko sta ga dobila na cesti hrvaški potepuh Josip Kučan in brezposelni češki dimnikar Vidlička, ka sta ga povabila k mali igri. Šli so v krčmo in tam so začeli kvartati. Mužik pa ni imel sreče in je — kakor bi trenil — izgubil devet dolarjev. To ga je pa tako razjarilo, da je šel nad stražnika in mu vse povedal, kako se v Trstu igra. Bil je zelo hud. Stražnik je nato vse tri kvartopirce odgnal na policijo, kjer so si Hrvači in Čehi kot sleparja pridržali, Rusi pa izpuštili.

p Iz življenja izseljencev. V sredo predpoldne se je podalo kakih petsto bukovinskih izseljencev od svojega doma pri Sv. Andreju pred namestništvom palačo v Trstu protestirat proti načinu, kako se z njimi postopa. Bukovinci so izbrali pet izseljencev, ki so se šli k dvornemu svetniku Lasciacu pritožiti radi slabe hrane, nečistosti v domu in na ladji in najbolj radi tega, da ladja »Polonia«, ki bi bila morala že v soboto odpluti, še sedaj ni krenila iz Trsta. Dvorni svetnik je obljubil pomoč in ravnatelj Avstro - Amerikane je ukrenil, da se zlu odpomore. Zamudo »Polonije« pa je utemeljil z zadnjo stavko v pristanu in obenem obljubil, da gotovo odpluje v ponedeljek. S tem poročilom so bili izseljenci zadovoljni in so odšli.

p V Gradež je došel, da se zdravi, češki namestnik knez Thun.

p Pomanjkanje vode. Radi suše je začelo v Pulju in okolici tako primanjkovati pitne vode, da je občinski gerent zapovedal meščanom s posebnim razglasom, naj štedijo z vodo kolikor najbolj morejo. Občinski vodnjaki ostanejo do novega odloka zavrti od devetih zvečer do poldne jutraj.

p Nepreviden kolesar. V Ronkih je vojak-kolesar, ki ni pazil na pot pred seboj, z vso silo zavozil s trebuchom v oje na cesti stoječega voza. Padel je seveda takoj napol mrtev s kolesa. Spravili so ga v bolnišnico. Da bi okrevale, skoro ni nade.

p Zakonske težave. V ulici Commercial v Trstu stanuje mlad par. In zadnjič sta se tako skregala, da je ona mislila, da je sloge in ljubezni konec. Zato pa je obljubila svojemu soprogu, da jo najde zastopljeno, ko se vrne zvečer. On tega seveda ni verjel in zato je živžgal odšel. Ko pa se je imel vrniti, se je žena res vlegla in je odprla petelinček pri plinu, češ, malo »strupa« mi ne bo škodilo, »ona« bo pa le mislila, da se hočem usmrtiti. Mož je prišel še pravočasno domov — sicer se je pa ona že sama bala, da bi morala petelinček zavreti — in je prestrašen rešil »napol mrtvo« ženo. Bilo je seveda veliko veselja pri zdravem svidenju in ona mu je baje obljubila, »da se ne bo več«.

Štajerske novice.

š Zopet ovinkarske litanije. Mi na Štajerskem smo že tako navajeni liberalnih polomov, da se že prav nič ne začudimo več, če začne pokati pri kakem zavodu, ki je bil v liberalnih rokah. Da dogodki, kakor se gode na primer pri njihovi kmetijski podružnici (prizadeti že vedo, katero mislimo), vinarški zadrugi, stavbeni zadrugi »Lastni dom«, Šoštanjski posojilnici, ne utrjujejo liberalcem kredita, to je samoobsebi umevno. Ni pa mogoče razumeti predznosti, da se navzile tolikim ponesrečenim denarnim in kreditnim akcijam upajo započeti zopet novo gospodarsko operacijo, ko vendar iz zadnjih slučajev vedo, da je povsod nesreča zraven, kjer se vtakne liberalna roka vmes. Zdej so sklenili osnovati novo kreditno zadrugo, trgovsko obrtno zadrugo z omejenim poročtvom z deleži po 100 K. Če se liberalci po raznih polomih ne dajo izmodrovati, je to njihova stvar, najodločneje pa moramo obsojati, da na tihem lezejo okoli naših somišljenikov in jih skušajo z raznimi sladkimi govoricami omamiti, da bi podpisali deleže. Zakaj vse tako tajno? Se li ne upate v javnost s subskripcijo? Če je poštena stvar, je ni treba skrivati. Mar li skrivate pred Nemci svojo akcijo? Tega vam nihče ne verjame, kajti dogodki zadnjih in prejšnjih dni kažejo, da se politika naših slovenskih in nemških nasprotnikov popolnoma krije. Razloček je samo na videz za tiste, ki se dajo preslepiti. Objavite subskripcijo, da vidimo, je li pametno, resno, odkritosrčno gospodarsko početje. Besede vaših agentov, g. Majdič je podpisal pet deležev, ta gospod toliko, ta toliko, to ni zadošči.

š Porotne razprave v Mariboru. Za porotno zasedanje, ki se dne 9. t. m. prične v Mariboru, so doslej določeni ti-le slučaj: V ponedeljek, 9. junija, Franc Baumann, rop; predseduje viš-

jega deželnega sodišča svetnik dr. Fraidi; v torek, 10. t. m., Franc Paulitsch, posilstvo in navajanje k nečistosti, nadalje Antonija Vol, detomor. Pri obeh obravnavah predseduje deželni sodišča svetnik Kokol. V sredo, 11. junija, Tomaž Grobotoč in Ivan Vidović, požig. Predsednik bo višjega deželnega sodišča svetnik Vovšek.

Koroške novice.

k Einspielerjeva slavnost. V Svečah v Rožu, rojstnem kraju rajnega msgr. Andreja Einspielerja, priredi S. K. S. Z. za Koroško v spomin 100 letnice rojstva in 25 letnice smrti Einspielerja veliko slavnost pod milim nebom, združeno s cerkveno pobožnostjo. Ponfifikalno sv. mašo bo daroval mil. g. prošt Gregor Einspieler iz Tinj. Slavnost se vrši 29. junija in bi bilo želeto, da se je udeležijo tudi vsaj bližnji sosedji iz Kranjskega, da se pobježe seznanijo z mišljenjem slovenskih Rožanov.

k Konstantinove slavnosti na Koroškem. Izobraževalna društva na Koroškem proslavljajo Konstantinov jubilej. Konstantinova slavnost v velikem štilu, združeno z evharistično slovesnostjo, priredi dne 22. junija »Slov. krščansko-socialna zveza za Koroško« pri Božjem grobu pri Pliberku. Slovesno sv. mašo bo daroval mil. gospod kn. šk. kancelar Janez Vidović, slovesno propoved bo imel č. g. stolni korni vikar Smodej, in po cerkveni slovesnosti bosta govorila na shodu č. g. dr. Hohnjec iz Maribora in g. urednik Terseglav. Sodelovali bodo tudi koroški Orli.

k Ustanovni občni zbor društva za varstvo domovine. V soboto, dne 7. junija se je vršil v dvorani trgovske in obrtne zbornice v Celovcu ustanovni občni zbor društva za varstvo domovine (Heimatschutz) za Koroško. Zbralo se je precej odličnega občinstva. Tudi Slovenci so bili zastopani. Deželni predsednik ekscelenc baron dr. Fries-Skene pozdravi v prisrčnih besedah v imenu pripravljalnega odbora vse navzoče, posebno še štajerskega namestnika grofa Claryja, ki je šel pripravljalnemu odboru koroškemu zelo na roko. Nato razloži v krasnem govoru namen društva. Deželni namestnik štajerski grof Clary se prisrčno zahvaljuje za pozdrav in pravi, da se rad spominja let, ki jih je preživel na Koroškem kot političen uradnik pod deželnim predsednikom Schmied-Zabierowom, ki je bil velik dobrotnik Koroške in kateri mu je bil vzor političnega uradnika in ki mu je bil izvrsten učitelj v politični upravi. Nato razloži v prisrčnih besedah pomen gibanja za varstvo domovine, ki ima veliko etično vrednost, ker goji tudi ljubezen do domače grude in deluje proti begu z dežele. S številkami kaže, kake uspehe je društvo že doseglo na štajerskem, posebno kar se tiče šolskih stavb, pri katerih je doseglo, da se niso gradile »kamnate omare«, ampak poslopja, ki se skladajo z okolico. — Prof. Krastnig iz Beljaka pravi, da treba posebno na Koroškem varovati tudi človeka v domovini. Kaže na alkoholizem, ki je močno razširjen in ki razjeda ljudsko telo. Ponuja se kot potovalni učitelj za protialkoholno gibanje. Veseli nas, da so tudi koroški Nemci spoznali, kako hud sovražnik ljudstva je ravno alkohol. — Končno se pobije tajnik štajerskega društva Walter pl. Semetkowsky očitania, ki so naperjena proti domovinskemu varstvenemu gibanju. — Za predsednika društva je bil izvoljen eksc. g. deželni predsednik baron dr. Fries-Skene, za drugega predsednika grof Sterneck, za častnega predsednika grof Clary. Nato naglašajo predsednik, da bo pripravljalni odbor predlagal samo take rešitve, ki bodo kaj delali. G. Polnigg iz Beljaka predlaga nato listo odbornikov. Izmed Slovencev sta bila izvoljena č. g. dekan Schaubach v Domačulah ter Rev. J. Trunk, župnik na Peravi pri Beljaku. G. predsednik se zahvali za lepo udeležbo in zaključuje občni zbor. Želimo, da bi društvo varovalo tudi slovensko koroško domovino!

k Pačenje slovenskih krajevnih imen. Koroški Nemci so popačili mnogo lepih slovenskih krajevnih imen. Najtežje delo so imeli s pačenjem gorskih slovenskih imen. Ravnatelj Jahne je pred par leti izdal celo brošuro naravnost izmišljenih, umetno narejenih krajevnih imen. Tako je med drugim imenoval Grlovc v Karavankah »Ferlander Horn«, Zelenico pa »Spinatkogel. Izraza »Ferlander Horn« se je začela posluževati tudi že uradna »Klagenfurter Zeitung«, da pa bodo čitatelji vedeli, kaj da je to, pristavlja v oklep slovensko ime, izgovorjeno v dialektu, »Harloutz«.

k Kopališka sezona na Vrbskem jezeru se je začela s 1. junijem. Voda ima toplote 20° C.

k Prestavljen je kaplan č. gospod Katnik iz Dobrlevasi v Podkloster.

k Župnija Borovlje je razpisana do 17. julija t. l. Patron je verski fond. Ker je č. gospod Dobrovc imenovan za župnika v Črni, je boroveljska farna zadeva za enkrat rešena.

Ljubljanske novice.

lj Podružnica »Slomškove zveze« za Ljubljano in okolico ima svoj mesečni sestanek v četrtek, 12. junija t. l. ob pol treh popoldne v Katoliški tiskarni, III. — Predavanje: Slovestvo v višjih razredih ljudskih šol. — P. n. člani, udeležite se zadnjega letošnjega sestanka v obilnem številu!

lj Pastoralna konferenca za mesta Ljubljano bode v sredo, 11. junija, ob 5. uri popoldne v Alojzijevešču. Vsi ljubljanski gg. duhovniki so uljudno vabljeni.

lj Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani se udeleži jutri ob 6. uri popoldne pogreba umrle soproge mestnega učitelja Cecilije Sadar.

lj Slovensko gledališče. Deželni odbor je sklenil, da ne sprejme predloga »Dramatičnega društva«, ki je hotelo imeti gledališče proti mali najemnini brezpogojno na razpolago. Deželnemu odboru je za dostojne predstave več kot za visoko najemnino.

lj Na Rožniku je bila včeraj sveta maša in pridiga za katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. Istotako je imelo ondi posebno božjo službo delavstvo Töniesove tovarne. Pri obeh božjih službah je pel pevski zbor katoliškega društva rokodelskih pomočnikov.

lj Za načelnika ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva je bil v soboto izvoljen g. Josip Turk, za njegovega namestnika g. Dinter.

lj Društvo za napravo zvonov pri sv. Jožefu v Ljubljani. 29. m. m. se je pri oo. jezuitih na Elizabetni cesti vršil ustanovni občni zbor novega društva, ki ima namen zbrati sredstva za zvonove v novi cerkvi sv. Jožefa. Odbor je naslednji: Dvorni svetnik grof Chorinsky, predsednik; kanonik Kajdiž, podpredsednik; superior o. Kunstelj, blagajnik, Karel Polak ml., I. zapisnikar; Avgust Erzin, II. zapisnikar; odborniki: kanonik dr. Čekal, cesarski svetnik Röger star. in odvetnik dr. Schweitzer. Član društva postane vsak katoličan, ki plača enkrat za vselej (lahko tudi v obrokih) 10 kron prispevka, dobrotniki pa so tisti, ki poklonijo večji znesek. Ob smrti vsakega dobrotnika in člana mu bo pri sv. Jožefu trikrat brezplačno zvonilo; dobrotnikom in članom se izroče tudi diplome. Odbor se obrača na celokupno kranjsko in avstrijsko katoliško prebivalstvo za zaupljivo prošnjo, da prispeva za zvonove nove cerkve sv. Jožefa v Ljubljani, ki bo v krasem mestu in v tolažbo prebivalstva, ki se bo nedvomno v svojih dušnih in telesnih stiskah od blizu in daleč rado zatekalo za pomoč k sv. Jožefu v novi jezuitski cerkvi v Ljubljani. Sv. Jožef bo gotovo zvest in radodaren plačnik za poklonjene mu darove!

lj Nogometna tekma Ilirija—Gradjanski športklub. Bratje Hrvatje so med Slovenci že znani kot dobri nogometaši in vsled tega je tudi včerajšnja nogometna tekma privabila razmeroma dosti občinstva na igrišče. Gledalci so z zanimanjem zasledovali do konca napeto igro, ki je končala z rezultatom 2:1 v prid gostom. Spočetka se je mislilo, da se obe moštvi enako močni, kajti žoga je bila sedaj v tem, sedaj v onem polju, dokler se ni posrečilo gostom vsled svoje brzine doseči sebi v prid. Polagoma se je začelo izkazovati, da imajo gostje, zlasti v napadalški vrsti, izborne tekače, ki so tudi odločni in sigurni v napadih, nasprotno pa da v tem oziru zaostaja za njimi »Ilirija«, ki sicer zlasti v sredi dobro kombinira, a si to svojo kombinacijo pusti navadno razbiti pred nasprotnimi vrati od branilcev. Vsled tega se gostom posreči v prvi polovici doseči tudi drugi goal sebi v prid kljub skrajno menjajoči se igri. »Ilirija« dosedaj ni mogla dobiti prave torme, nanovo restavljena obramba menda še ni vajena na se in tudi vratar kljub nekaterim krasnim obrambam nima svojega dneva. Sedaj pa se igra nakrat izpremeni. »Ilirija« ima odločno več od igre in tik pred odmorom se jej tudi posreči zabiti krasen goal gostom. Po odmoru so gostje tre, notno v premoči in pri tem dosežejo tudi fsajd-goal, ki se seveda razveljavlja, takoj za tem pa zadobi »Ilirija« dobro formo, krilec in branilec dobro delajo, pa tudi napadalci se zboljšajo in tako se igra sedaj pretežno v polju gostov, ki imajo pri tem priliko izkazati se tudi kot dobri branilci. Igra postaja vedno živahnejša in ostrejša, vendar kljub obojestranskemu trudu ne pride do nikakega nadaljnjega rezultata v

drugi polovici. Občinstvo je bilo s to športno prireditvijo prav zadovoljno, samo, sodnik mu menda ni ugajal.

lj Sestanek ljubljanske podružnice zveze škotistov, nastavljenec bank, hranilnic, posojilnic itd. se je vršil v petek, 6. t. m. ob povoljni udeležbi pri »Novem svetu«. Predsednik Josip Kurent je pozdravil in predstavil predsednika zveze, dunajskega občinskega svetnika g. Angelia ter hvaležno omenjal njegove zasluge za stan škotistov. G. Angeli je odzdravil, laiskavo se izrazujoč o lepi Ljubljani; zlasti je poudarjal, kako prijazno v našem mestu pozdravljajo tujca cvetke z oken in balkonov. Nato je podal kratko zgodovino zveze, ki šteje v celi monarhiji že 92 podružnic, ter naglašal moč in uspehe te organizacije, ki se med drugim zrcalijo v zavetišču na otoku Rabu, od koder baš prihaja. Tam se ravnokar zdravi 11 kolegov, med njimi eden iz Ljubljane, vsi hvaležni, da jim je zveza omogočila, okrepiti si zdravje pod južnim nebom. Razmere glede plač v Ljubljani se morajo z ozirom na veliko draginjo zboljšati. Snaženje uradnih prostorov naj se splošno poveri ženskam, kakor so to že storili trije ljubljanski zavodi. V občevanju z uradništvom je priporočal vljudnost, ker bodo potem tudi uradniki vljudni in obzirni. Proti morebitnim žalitvam pa je treba nastopiti odločno. Nihče si ne da krčiti veselja za organizacijo; delo zanjki bodi vsakemu sveto. Že z letom 1914. postane obvezen sklep letošnjega občnega zbora, da dobi vsaka vdova po umrlemu članu 100 K posmrtnine. Če se ozmro še na oskrbo obolelih članov v zdravilišču na Rabu, lahko rečemo, da bomo po preteku sedmih let člani najmočnejše in najkoristnejše organizacije v Avstriji. Končal je z zahvalo pionirjem ljubljanskim za nesebično delo v korist skupnosti. Predsednik Kurent se je govorniku zahvalil za nasvete ter naprosil centralo za nadaljno podpiranje. Sledil je informacijski razgovor o službenih in plačilnih razmerah pri tukajšnjih zavodih.

lj Osebnost. Suplent na c. kr. II. državnih gimnazij v Ljubljani, g. Adolf Robida, je napravil pred zagrebško kraljevo izpraševalno komisijo državni izpit iz slovenske stenografije s prav dobrim uspehom.

lj Defraudant Sajovic v Ljubljani. Včeraj ob 9. uri zvečer so pripeljali v Ljubljano pobeglega defraudanta Sajovica. Posebno hvalo zasluži ravnateljstvo državne policije, ki je povzročilo, da se izročitev ni zavlačevala in da je Sajovic hitro prišel pravici v roke.

lj Ustrelil se je snoci na Tržaski cesti št. 24 klučavničarski delovodja Vincenc Kosirnik, star komaj 22 let, rodem iz Ljubljane. Na lice mesta je došla policijska komisija, ki je odredila, da so prepeljali truplo v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Zadel se je v srce in bil takoj mrtev. Kosirnik je kazal že dalje časa znake umobolnosti ter se je ustrelil po nekem domačem prepiru.

lj Dekla v ognju. Nesreča se je prigodila v Marmontovi ulici št. 18 včeraj v nedeljo popoldne proti tretji uri, ko je 17letna služkinja Valenci Karolina pri g. Sveteku kuhala kamilčen čaj za otroka s špiritom na ognjišču. Ker je ogenj pojemal in še ni voda zavrela, je hotela doliti špirita iz dvaliterske kositerne posode v še gorečo mašnico, a špirit se vname, eksplozija s hudim pokom posoda, deklica pa je začelo s plamenom goreti. Na grozen krik priteklo ji ženske na pomoč, a opeklo se je deklica po rokah in po vratu tako, da so jo takoj z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Trpi silne bolečine.

lj Zopet nesreča s samokresom. — **Strel v šoli.** Danes jutraj je prinesel šestosolec I. državne gimnazije Jožef Ferjančič nabasan samokres v šolo in ga pokazal svojemu sošolcu Antonu Batagelju, ki ga je radovedno ogledoval. Nakrat se je, pet minut pred poukom, samokres izprožil in krogla je Batagelja zadela v levo nogo nad kolegom. Ranjenega Batagelja so prepeljali v deželno bolnišnico.

lj Zakaj se je usmrtil stotnik Fritsch. Poročali smo, da se je v Srednjem na Goriskem usmrtil stotnik ljubljanskih alpincev Viktor Fritsch. Vzrok samoumora je baje ta, da je imel stotnik Fritsch biti te dni strogo kaznovan, ker je grdo ravnal s svojimi podložniki, vsled česar se je pri njegovi stotnji usmrtilo več vojakov.

lj Smrt v kaznilnici. Umrli je včeraj v tukajšnji jetnišnici ob ¼ na 3. uro popoldne v Kranjsko goro pristojni kaznjenelec Ivan Uderman.

lj Umrli so v Ljubljani: Jurij Smrečnik, delavec, 53 let. — Fran Barle, bajtar, 39 let. — Daniel Koprivec, rejenec, 2 dni. — Marija Leben, hči paznika v prisilni delavnici, 5 mesecev.

lj Mestna zastavljalnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v aprilu 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v juniju 1912 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) v četrtek, dne 12. t. m. od 8. do 12. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2.

Ij 8 trga. Danes dopoldne so pripeljali na trg prve domače češnje z Orlega. Prodajali so jih liter po 30 h.

Ij Vseled vročine policijski stražniki nimajo več »pikelhav«. Stražniki imajo tudi v službi čepice.

Zadnje vesti.

ZEPPELIN NA DUNAJU.

Baden-Baden, 9. junija. Zeppelin se je s svojim zrakoplovom danes zjutraj od tukaj dvignil v zrak, letel ob četrt na 8. uro čez Stuttgart, srečal drugi »Zeppelin«, nato preletel Augsburg, ob četrt na deset pa Regensburg in izletel preko Passaua čez mejo. Na Dunaju ga pričakujejo v prvih urah dopoldneva. Vreme je nekoliko deževno. Zeppelin bo nad Schönbrunnom izvršil salut v čast cesarju, nagnivši se trikrat s sprednjim delom, nato pa preko Dunaja odletel na aspersko zrakoplovno polje, kjer čaka nanj železniški polk. Zeppelin se namerava že danes zvečer vrniti ter poleti z Dunaja v Berlin.

Dunaj, 9. junija. Malo pred 2. uro se je Zeppelinov zrakoplov »Sachsen« pojavil nad Schönbrunnom. Na balkonu sta stala cesar in njegov pribočnik. Zrakoplov je pol ure nad gradom izvrševal najdrznejše evolucije z obdobjem vanja vredno pozornosti. Publika je prirejala zrakoplovu burne ovacije, cesar pa je tudi zrakoplovcem pošiljal pozdrave. Zrakoplov je nato letel čez mesto. Tako na strehah kakor na ulicah je stalo na tisoče ljudi, ki so sledili balonu. Zeppelin se je spustil kratko pred 3. uro na asperskem zrakoplovnem polju na zemljo ob asistenci vojaštva. Balon je preletel črto iz Badna v Aspernu s povprečno hitrostjo 100 km v uri, ne da bi se mu pripetila najmanjša nezgoda. V Aspernu se je zbralo na tisoče ljudi. Zeppelina je pozdravil župan dr. Weiskirchner in mu ponudil častni bokal ter mu daroval briljantni prstan. Grof Zeppelin se je odpeljal na avdienco k cesarju. Govori se, da se mu podeli visok red. Zeppelin se ponoči vrne v Berlin.

DR. DANEV MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Sofija, 9. junija. Car je poveril sestavo novega kabineta dr. Danevu. Sestava kabineta je težavna, ker pričakuje Bulgarija od Rusije še odgovora, je li Rusija pripravljena podpirati zahtevo Bulgarije, naj Srbija okupirano ozemlje zapusti. Vest, da namerava Bulgarija Srbiji odgovoriti, da odklanja revizijo pogodbe in zahteva izpraznitev od Srbov zasedene Makedonije (glej prvo stran lista!), se potrjuje.

KRIZA NA BALKANU NA VRHUNCU.

Sofija, 9. junija. Razmerje med zavezniki se ni nič izboljšalo. V Srbiji se pripravljajo odločilni koraki. Govori se, da bo Srbija, ako Bulgarija od svojega stališča glede Makedonije ne odneha, proglasila aneksijo ozemlja desno od Vardarja. Pašić je imel včeraj z načelniki strank važno konferenco.

RUMUNIJA NE OSTANE NEVTRALNA.

Bukarešt, 9. junija. Ministrski predsednik Majorescu je velelastem poslal okrožnico, v kateri izjavlja, da Rumunija, ako se balkanski zavezniki ne sporazumejo, ne bo ostala indiferentna.

KONFISKACIJE V BELGRADU.

Belgrad, 9. junija. Več listov, ki so zahtevali, da kralj Peter odstopi, Pašić pa demisionira, je bilo konfisciranih.

ANGLIJA ZA MIR.

Belgrad, 9. junija. Angleški poslanik Paget se je povrnil iz Anglije semkaj ter obiskal ministrskega predsednika Pašića. Poslanik je v prijateljski obliki izjavil, da se njegova vlada pridružuje intervenciji Rusije in Francije v sporu med balkanskimi zavezniki, da želi mirno rešitev in opominja balkanske države, da se mirnim potom sporazumejo.

KDO JE ZALAGAL »HAMIDIE«?

Pulj, 9. junija. Od križarke »Karol VI.« izvem o udeležene strani, da je »Karol VI.« med balkansko vojsko zalagal turško križarko »Hamidie« na odprtem morju s premogom in hrano.

DOPOLNILNE DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA MORAVSKEM.

Brno, 9. junija. Od včerajšnjih deželnozborskih volitev iz splošne skupine so znani naslednji izidi: V 10. češkem volilnem okraju je izvoljen češki krščanski socialc Kadlcak, v 12. češkem volilnem okraju je izvoljen češki krščanski socialc Šramek, v 13. češkem volilnem okraju je ožja volitev med češkim kršč. socialcem dr. Prochasko in agrarcem Skrakom, v 2. češkem volilnem okraju je izvoljen katoliški narodnjak Šilinger, v 7. češkem okraju

(Olomuc) je ožja volitev med agrarcem Sontagom in avtonomistom Časnyjem, v 1. nemškem volilnem okraju je ožja volitev med Rogelböckom (nemška delavska stranka) in Czechom (socialni demokrat), v 6. nemškem volilnem okraju je ožja volitev med Burschowskyjem (nemški liberalec) in Nissnerjem (socialni demokrat).

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Zagreb, 9. junija. Cuvaj odstopi v kratkem formalno. Preje pride v Zagreb posloviti se od uradništva. Govori se, da predlaga Tisza cesarju za bana Tomašića, grof Pejacevich pa postane minister za Hrvatsko.

RAZOROŽENJE NAŠE C. IN KR. MORNARICE.

Dunaj, 9. junija. C. in kr. vojno ministrstvo poroča: Njegovo Veličanstvo je ukazalo, da se trajno odpuste na dopust vsi v aktivno službo vpoklicani rezervniki vojne mornarice in se isti premeste te dni v neaktivno razmerje. Do zdaj obstoječe poveljstvo prvega brodograjskega razpusta in se postavi zopet normalno eno brodograjsko v službo, eno pa v rezervno. Njegovo Veličanstvo je imenovalo za poveljnika eskadre kontreadmirala Njegovana, za poveljnika rezervne eskadre kontreadmirala vit. pl. Berryja in za poveljnika križarskega brodograjskega kontreadmirala Fiedlerja.

PRVI TSZINI KORAKI.

Budimpešta, 9. junija. Vlada je opozicijskemu »Az Estu« odvzela kolportajo.

DEMONSTRACIJE V TRSTU.

Trst, 9. junija. Pri včerajšnjih demonstracijah kamoristov je bil en policijski stotnik težko ranjen. Mesto je bilo zvečer razsvetljeno.

VELEIZDAJA?

Zagreb, 9. junija. Domobranski major Suica, svak bivšega poslanca dr. Gige Avakumovića, zvestega pristaša banov Khuena in dr. pl. Tomašića, se je te dni peljal z vlakom Zemun—Zagreb skupaj s srbskim generalom Živkovićem, ter s tajnikom hrvaške deželne vlade dr. Gustavom Frankom, sinom pok. dr. Josipa Franka in z nekim madžarskim vojaškim kuratom iz Zemuna. Gospodje so se drug drugemu predstavili in se prijateljsko razgovarjali o srbskih zmagah. General Živković jim je pripovedoval več dogodkov iz vojne. V Zagrebu so se potniki prijateljsko poslovili. Sedaj pa je proti majorju Suici uvedeno na ovadbo kurata kazensko postopanje, ker da se je kot avstro-ogrski častnik predstavil generalu sovražne države in z njim govoril o balkanski vojni. Zlasti obtežilo pa je, da je baje po zmagi Srbov pri Kumanovu rekel kuratu, da bi se pravzaprav tudi on moral veseliti zmage kristjanov nad Turki. General Živković, ki je iskal v Opatiji okrepitve po legarju in zadobljenih ranah, se je čez par dni preselil v Nizzo, ker ga je na avstrijskih tleh policija takorekoč oblegala.

ODSTOP RAVNATELJA »LLOYDA«.

Dunaj, 9. junija. Generalni direktor Avstrijskega Lloydja, Frankfurter, namerava odstopiti in vstopiti v ravnateljstvo Union-banke.

BOSANCI — ČRNOGORSKI PROSTVOLJCI — OBDOJENI.

Sarajevo, 9. junija. Te dni se je vršila razprava proti petnajstori Bosancev, obtoženih, ker so se udeležili balkanske vojne kot črnogorski prostovoljci. Med njimi je bil nadporočnik Vladimir Ban, ki je od 53. pešpolka v Foči dezertiral ter vstopil v črnogorsko službo. Razprava je trajala štiri dni. Dva obtožena sta obsojena na štiri mesece zapore, dva na dva meseca. Šest obdolžencev je bilo oproščenih, trije pa so pobegnili. Med obdolženci je bilo 7 pravoslavnikov in 8 mohamedancev.

SVETI OČE VILJEMU.

Kolin, 9. junija. Sv. oče pošlje cesarju Viljemu ob njegovem vladarskem jubileju lastnoročno pismo.

ANGLEŠKO - NEMŠKI SPORAZUM.

Berolin, 9. junija. Anglija je pripravljena priznati Nemčiji kompenzacije, ker je Anglija postala gospodar Perzijskega zaliva. Kompenzacije se bodo našle v Afriki. Gotovo pa še ni, v čem bodo obstojale. Anglija je pripravljena odstopiti Nemčiji ali somski zaliv ali otok Sansibar, Nemčija pa bi najraje portugalsko provinco Angolo, koje odstop bi Anglija od Portugalske jako lahko dosegla.

ARABCI TEPEJO TURKE.

Basora, 9. junija. (Reuter.) Arabci so na polotoku Bahrein napadli turško četo, ki je dospela iz Basore. Arabci so ubili 60 turških vojakov. Turki so se vrnili v Basoro.

SMRTNA OBSODBA.

Dunaj, 9. junija. Danes zjutraj je bil Andrej Novak, ki je v Rannersdorfu umoril nekega starca, obsojen na smrt na ve-

šalih; hči umorjenega, Barbara Sautner, ki je k umoru prigovarjala, na 12 let; njen mož Henrik in neki Gustav Paulitschek pa oba vsak na 9 let ječe.

NEZGODA STOTNIKA.

Černovice, 9. junija. Stotnik 41. polka Brošek je padel s konja in se smrtno nevarno pobil.

ŽELENIŠKA NEZGODA.

Dunaj, 9. junija. Nek veseliški vlak iz Požuna je trčil skupaj z lokomotivo, pri čemer je bilo 16 oseb ranjenih.

ZLOČIN BLIZU SARAJEVA.

Sarajevo, 9. junija. V soboto so našli pri Alibašinem mostu voznika Jozo Teranića ranjenega s samokresom in z nožem zabodenega. Najela sta ga dva človeka, da jih je peljal, nato sta ga pa napadla. Dognalo sei je, da sta zločinca dva vojaška dezerterja, med njimi eden, ki se piše Franc Stif. Bežala sta proti črnogorski meji, a so ju žandarji pri Kalinovu vjeli. Prepeljali so ju v Sarajevo, kjer jih bo vojaško sodišče sodilo.

SUFFRAGETA UMRLA.

London, 9. junija. Suffrageta Davison, ki je nedavno pri derbju ustavila kraljevega konja in pri tem padla, je danes v bolnišnici vsled zadobljenih poškodb umrla.

Kupujte le vaginalice: V korist obmejnim Slovincem!

Globoko potrtem srcem naznajmo vsem sorodnikom prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, nadvse dobra mamica, gospa

Cecilija Sadar, roj. Krek

soproga mestnega učitelja

danes 9. junija ob 8. uri zjutraj, sicer po dolgotrajni bolezni, toda nagloma, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 47. letu v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice se vrši dne 10. junija ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Vrhovčeva ulica št. 12 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 9. junija 1913.

Adolf Sadar

soprog.

Čilka, Slavko, Vinko, Adolf, Ciril, Viktor in Anica otroci. 1779

Zahvala.

1773

Za presrečne dokaze odkritega sočutja, ki so nam došla povodom bolezni in smrti naše iskreno ljubljene sestre, svakinje, tete in sestrične, gospodične

Otilije Valenta

se tem potom najpresrečnejše zahvalujemo. Posebno zahvalo pa smo dolžni vsem darovateljem krasnih vencev in vsem onim, ki so prerano umrlo spremili v tako velikem številu k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 7. junija 1913.

Žalujoci ostali.

Razpisuje se

služba cerkvenika in organista

Služba je lahka in ob železnici. Dohodki primerni. Stanovanje prosto. Nastop s 1. julijem t. l.

Župni urad na Savi ob južni železnici.

1772

Andrej Širaj, župnik.

Štev. 13.900.

Razglas za dobavo drv.

Mestni magistrat ljubljanski potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov in od njega oskrbovanih zavodov 800 m³ zdravih bukovih in 150 m³ mehkih drv in sprejema za njih dobavo ob uradnih urah pismene ali ustne ponudbe do 25. junija 1913.

Dobavo drv bo izvršiti do 15. septembra.

Mestni magistrat ljubljanski.

dne 3. junija 1913.

Izjava.

Podpisani Franc Penca, posestnik v Mokronogu, sem imel leta 1911 pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani posojilo po K 64.000. Vsled ureditve te zadeve nastali so v odvetniški pisarni dr. Šusteršiča, ki je zastopnik »Ljudske posojilnice«, stroški v znesku nekaj malega več kakor K 700.

»Dan« z dne 5. junija 1913 št. 518 je neopravičeno in ostudno napadel odvetniško pisarno dr. Šusteršiča, navajaje zgorajšnjo mojo posojilno zadevo brez mojega imena.

Ker s tem napadom nisem v nikaki zvezi, izjavljam predvsem, da so vsa v »Dnevu« navedena dejstva potvorjena in zasukana. Stroške po K 700, oziroma nekaj malega več, ki sem jih plačal odvetniški pisarni dr. Šusteršičevi so bili ozirom na zmotanost zadeve in visokost zneska po K 64.000 povsem primerni, da celo nizki.

Sploh nimam jaz »Ljudski posojilnici« v Ljubljani, niti pisarni dr. Šusteršičevi ničesar očitati.

V Mokronogu, dne 8. junija 1913

Fr. Penca.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Paluvina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	739,7	15,8	brezvetr.	oblačno	
9	7. zjutr.	740,3	15,0	sl. svzh.	del. jasno	1,6
	2. pop.	738,6	22,6	sr. jvzh.	jasno	
8	9. zveč.	737,4	18,1	sl. szah.	jasno	
9	7. zjutr.	737,4	13,8	sl. jvzh.	jasno	0,0
	2. pop.	735,2	27,3	sr. jug.	del. obl.	

Srednja predvčerajska temp. 15,3°, norm. 16,6°

Srednja včerajska temp. 18,1°, norm. 16,9°

Ženitna ponudba.

Gospodična prav dobrih in premožnih staršev, dobro izobražena v vseh strokah gospodinjstva, posebno tudi v kuhi in šivanju, se želi v svrhu močljive seznaniti z mladeničem ali vdovcem v dobi 30—40 let. Ponudbe s sliko naj se do 20. junija pošljejo na upravo tega lista pod št. 1775.

Sanatorium Emona v Ljubljani.

Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primar. I. klr. odd. dož. boln.

Rimske toplice postaja južne železn. Začetek sezone: začetkom maja. (STAJARSKI GASTEIN.)
Najbolj zdravilen, radionaktiven akrov vrelce Stajarske, 36° do 37° stopinj Celzija: učinkuje kot Gastein, Toplice, Pfäfers proti trganju, revmi, ženskim in živčnim boleznim, slabosti, ranjenju, influenci in njenim posledicam. — Mlilo podgorsko polnebnje. Moderni komfort. Cena oskrbnina. Zveza s brzovlaki Dunaj 8. Trst 5 in Budimpešta 9 ur. — Prospekte zastoj pri
Kopališčni direkciji
RIMSKE TOPLICE (Stajarsko).

Neckarsulm Motornokolo 6 1/2 PH

z dvojno prestavo model 1912 in Neckarsulm 3 1/2 PH model 1910 se poceni prodaja.

Ernest Speil, mehanik, Ljubljana.

1747

1777

Bulgarska kritika Pašičeve izjave.

(Izvirni dopis.)

Srbsko-bulgarska pogodba je državna tajnost. Časnikarjem in sploh javnosti so le deloma znane posamezne točke. Zato javnost in časopisje težko sodi o Pašičevih izjavah glede pogodbe. Izmed bulgarskih časopisov ima, kakor je videti, samo »Mir« na razpolago celotno besedilo pogodbe, zato more le »Mir« stvarno odgovorjati Pašiču. Pri tem pa mora seveda paziti, da se »državna tajnost« preveč ne razkrije.

»Mir« trdi, da Pašič izrablja tajnost pogodbe, trga posamezne člene iz konteksta, jih enostransko osvetljuje ter tako pogodbo enostransko tolmači v prilog Srbiji. Pogodba res priznava »sporno ozemlje«, a to je le opek pas; Pašič pa proglašja za sporno vse ozemlje v mejah, ki jih pogodba določa za avtonomno Makedonijo, ako bi se vsled razmer moral ustanoviti. V pogodbi je točno določeno, kako se mora ozemlje razdeliti. Pri mednarodnih državah zvezah je sploh navadno, da si države najprej določijo svoje »interesne sfere«, ozemlje, na katerem ima ta ali ona država posebne pravice in privilegije, potem se šele sklene zveza ali vojaška konvencija. Tako je tudi v srbsko-bulgarski pogodbi v besedilu in na priloženem zemljevidu točno določena razdelitev ozemlja kot podlaga vse pogodbe. Ta del pogodbe je popolnoma neodvisen od slučajnega razvoja vojske, neodvisen od tega, kje delujejo ali one čete. Pogodba sama pa določuje, da smejo, oziroma morajo čete razpostaviti, kakor to določijo generalni štabi, oziroma vojni načrt.

Pogodba določa, kako naj se razdeli plen in trofeji, ako čete obeh držav sodelujejo v istem boju, nikakor pa ne dopušča, da bi se vsled tega kaj izpremenila razdelitev ozemlja, ker je ta razdelitev razen ozkega »spornega ozemlja« po pogodbi strogo določena kot neomajani temelj vse pogodbe. »Bulgarska vlada bi delala brezumno, nepatriotično, izdajalsko, ako bi v zvezi s Srbijo začela vojsko brez stroge določitve, kako naj se osvojeno ozemlje razdeli.«

Pašič je v svoji izjavi trdil, da je imela Srbija po pogodbi »pravico za teritorialen dostop do Jadranskega morja«. Na to točko odgovarja »Mir«: »Naj-slovesneje izjavljamo, da v pogodbi ni take določbe. Pašič je tukaj izrekel veliko neresnico.« Nikakor ni res, da bi moral Bulgaria sploh v takem slučaju Srbijo kaj oškodovati, ako ta ne dobi onega ozemlja, ki ga želi imeti. Sicer bo pa Srbija dobila ugoden dostop do Jadranskega morja. Tukaj si torej ostro stojita nasproti izrečna oficielna izjava Pašičeva in trditev oficiozne »Mira«.

Sploh v pogodbi ni nikjer določeno, da bi se moralo po vojski s Turčijo ozemlje tako razdeliti, da dobita obe državi »enake pridobitve«. Res pa so v pogodbi določbe, ki Srbiji zagotavljajo državno samostojnost in sploh take ugodnosti, da vsak lahko uvidi, da je pogodba za Srbijo neprimerno koristnejša kakor za Bulgarijo. Brezumno bi bilo od Srbije, ako bi pretrgala zvezo z Bulgarijo in v nevarnost postavljala svojo bodočnost.

V Pašičevi izjavi se navajajo tudi številke. Glavno vlogo igra številka 100.000; Bulgari so bili baje glasom pogodbe zavezani, da toliko mož pošljejo na makedonsko bojišče. V pogodbi se res navajajo številke, a pri omenjeni številki je pridejano, »ako ne bo drugače dogovorjeno po posebnem sporazumu«. In tak poseben sporazumni dogovor se je res izvršil tik pred začetkom vojske, ko so že dobro proučili, kako so razpostavljene turške čete. To je bilo potrebno. Generalni štab bi ravnal zločinsko, ako bi se dal voditi od drugih nagibov kakor od tega, da razbije sovražnikovo armado. Vse to je predvideno v pogodbi. Pa tudi druge številke ne govorijo v prilog Srbiji. Ako bi se preračunilo, koliko turške sile so razbili Bulgari in koliko so pri tem žrtvovali, potem bi bilo jasno, da bi Bulgarija morala pridobiti več ozemlja kakor ji ga določa pogodba in da Srbija ne bo dobila premalo, ako izpolni pogodbo. Ako Srbija tega ne prizna, potem naj se pokličejo inozemski veščaki; Bulgari se bodo radi podvrgli razsodbi.

O opravičenosti teh izvajanj oficiozne »Mira« ni mogoče soditi, dokler ne bo pogodba objavljena, ako bo sploh. Verjetno pa je, da bo uradna izjava bulgarske vlade o srbsko-bulgarskem sporu stvarno podobna navedenim izjavam bulgarskega vladnega dnevnika.

„Slovenska Strža“.

Darovali so kot Slomškov dar:

Anton Perše, Peršeti, p. Ročinj, 3 K. — Ivan Majhen, Crni vrh nad Idrijo, 1 K. — Ivan Kuher, Zakamen, 2 K. — Anton Kramar, Sedlo, 3 K. — Po Erni Razlag, Ptuj, darovala novorojenca Blaž in Minka Pichler roj. Kekec, 5 K. — Jakob Hedenik p. d. Dravec, Zihpolje, 1 K. — Po Adolfu Gril, kaplanu, Muta, nabrano na gostiji Jakoba in Kristine Pirtovšek, 7 K 68 vin. — Josip Prašelj, Dolina pri Trstu, 3 K. — Ivan Batistič, Renče, 3 K. — Jos. Pavličič, stolni župnik v Gorici, 3 K. — Darovali cerkveni pevci v župnišču Marija na Zili dne 22. maja 1913 8 K. — O. B. Salamun, kaplan, Sv. Trojica v Haložah, 1 K. — Anton Lazar, Podpeč, 3 K. — Družba, ki samo ob ponedeljkih zvečer v Kandiji pri Štemburjevi dolgi mizi sedi, 5 K. — Po Al. Huter, župniku v pok., nabrano ob slovesu č. g. Roka Toinko iz Obirskega, 11 K. — Al. Šuc, dijak, Gorica, 2 K 50 vin. — Matevž Fortunat, Kozaršče, p. Volče, 2 K. — A. Ramoveš, Dobrépolje, 1 K. — Katarina Gomišček, Solkan, 1 K. — Josip Gnidovec, mestni kaplan, Idrija, 10 K. — Po Fr. Pečnik, organistu, Zg. Ponikva, nabrano na svatovski Marije Uranjek z Franom Verdev iz Galicije, 10 K. — Peter Berginc, Sv. Magdalena pri Beljaku, 1 K. — Josip Mertelj, Sv. Magdalena pri Beljaku, 60 vin. — Andrej Schumann, St. Daniel, p. Prevalje, 1 K. — Srečka Poljšak, šol. voditeljica, Stara Lipa, 1 K. — Josip Višnar, Dunaj XIII., 2 K. — Fran Kralj, dež. užit. uradnik v Litiji, 2 K. — Anton Simčič, revizor dež. naklade v Ljubljani, 1 K. — Dr. Iv. Janežič, sem. profesor v Ljubljani, 6 K. — Andrej Fišer, župnik, Ribnica, štaj., 5 K. — M. Finžgar, Brezje, 6 K.

Slomškov dar po 20 K:

180. Po č. g. Josipu Potovšek, župniku, Vojnik, nabrano ob slavljenju imendana č. g. A. Arzenška, duh. svet. in župnika v Vitanjah, 25 K 40 vin.

Dar hranilnice:

181. Hranilnica in posojilnica, št. Janž, pošta Svetnaves v Rož. dolini, 25 K.

Prispevek podružnic:

Podružnica v Mariboru, 50 K. — Podružnica na Ježici, 10 K 28 vin.

Iz nabiralnikov:

Podružnica »Slov. Strže« v Celju, iz nabiralnika, 5 K. — Po Al. Huter, župniku v pok., Korte, iz nabiralnika, 1 K. — J. Kranjc, za podružnico Podlubej, iz nabiralnika, 3 K. — Iz nabiralnika podružnice v Železni Kapli, 2 K 90 vin.

Sklad Mohorjanov:

302. Mohorjani Komen, po č. g. Ig. Valenčinčič, dekanu, 4 K.

AMERIKANSKI SVETOVNI MIROVNI NAČRT.

Amerikanski državni tajnik Brian izjavlja, da so se Nemčija, Argentina in Bolivija v toliko pridružile svetovnemu mirovnemu načrtu Zedinjenih držav, da so prosile, da naj se jim doloži načrt pogodbe o svetovnem miru.

Književnost.

Salomonovi rudniki. Spisal J. R. Haggard, poslovenil J. M. Afrikanška povest. Cena broš. 1 K 60 vin., v platnu 2 K 40 vin.

Le malo povesti imamo Slovenci, ki bi nudile čitatelju poleg izredno zanimive vsebine tudi možnost spoznavati tuje dežele in se seznanjati s čudnimi šegami in običaji nam neznanih divjih narodov. Slavni angleški pisatelj Haggard je postal ravno radi tega svetovnoznani, ker zna v svojih čudovitih potnih povestih, ki so skozi in skozi prepletene z najbolj čudnimi dogodki, tako izborna naslikati tudi čuda pokrajin in prebivalcev, mimo katerih pelje čitatelja.

Njegova nad vse bujna domišljija mu povsod pomaga najti sredstva in pota, po katerih se izogne tisočim nevarnostim ter svoje junake srečno pripelje do zaželenega smotra.

V tej povesti s čudovito spretnostjo in zanimivostjo odgrinja čitatelju skrivnosti Afrike ter ga seznanja najprej s strašnimi težavami, s katerimi je zvezan prehod skozi puščavo čez gore, pokrite z večnim snegom in ledom. Nato pa pripelje svoje junake, kolikor jih ne pogine med potom, v deželo, kjer se nahajajo bajni rudniki, iz katerih je črpal kralj Salomon svoje dijamante in dragocenosti in kjer je dobil slonovo kost za svoj slonokoščen prestol.

Povest je pisana z redko pisateljsko zmoglostjo in je izredno zanimiva, zato jo priporočamo.

Dobi in naroča se v

»Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

Zbirka ljudskih iger. 20. snopič te priljubljene zbirke je ravnokar izšel in obsega igro za samo moške vloge pod naslovom »Sveti Just« in eno za samo ženske vloge »Ljubezen Marijinega otroka«. Cena 80 vin. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

»Sveti Just«. Zgodovinska igra v štirih dejanjih. Italijanski spisal dr. Fr. Petronio, stolni prošt v Trstu, iz rokopisa prevedel dr. J. Debevec. Vsebinska te igre je veličastna; vodi nas v duhu v leto 303. po Kr. r., v dobo zadnjega in najsilovitejšega preganjanja kristjanov pod cesarjem Dioklecijanom. Po vsem rimskem cesarstvu so tedaj trpeli kristjani; tudi v primorskem mestu Trst. Tu je tedaj umrl mučeniški smrti zavetnik te naše škofije sv. Just.

Med vsemi podobnimi igrami se ta odlikuje po posebno živahnem dialogu in pesniškem jeziku; za nas Slovence je pa tudi še zaradi tega zanimiva, ker gledamo v njej junaško smrt zaščitnika škofije, ki je v velikem delu slovenska.

Značaj Justov se sicer pred nami ne razvija nič več; precej, ko prvič nastopi, ga že vidimo trdnega, odločnega v sveti veri. Dramatična pa je njegova borba z zastopniki tostranske religije. Ob zgledu svojega gospoda se razvije značaj osvobojenca Petra v krščanskega junaka; istotako se vrši in izvrši v duši pogana Agabija preobrat, ko mož gleda junaštvo Justovo. Ovadah Mukron je narisano po življenju.

Pisatelj, dr. Fr. Petronio, stolni prošt v Trstu, se je — to se mora priznati — dobro zamislil v čase rimskih imperatorjev in bo igra gotovo zelo blagodejno vplivala.

Druga igra »Ljubezen Marijinega otroka« v treh dejanjih za ženske vloge je krajša, pa zelo prikupna.

CERKVE VESTI.

Častivcem sv. Antona naznanjamo, da se bo prihodnjo — Antonovo — nedeljo v župni cerkvi na Viču vršilo sv. opravilo v sledečem redu: Ob 5. uri bo tiha sv. maša s kratkim govorom. Ob 6. uri bo farno opravilo z govorom. Ob pol 8. uri bo govor in sv. maša za člane I. delavskega konsumnega društva. Ob 9. uri bo slovesna sv. maša. Govoril bo pri tem sv. opravilu Vičanom dobro znani p. Kalist. Popoldne ob 5. uri bo pa govoril g. dr. J. Jerše. Nato bodo pete litanije z blagoslovom. Ob 6. in 9. uri dopoldne in ob 5. uri popoldne bo darovanje za cerkvene potrebe. Koj drugi teden se bo stavil v cerkvi oder in priprave za slikanje cerkve. — Sejmarjem, ki so doslej pred cerkvijo ob cerkvenih slovesnostih prodajali sladkarije in razne nabožne stvari, bodi tem potem sporočeno, da jim na cerkvenem prostoru zanjprej ne bo več dovoljeno postaviti stojnic. Povod temu je dalo deloma to, ker se moti s tem sveto opravilo, in otroci tam postopajo mesto da bi šli v cerkev, deloma to, ker se sejmarji za prostore med seboj prepirajo, največ so pa k temu pripomogli tukajšnji »Danovci« in »Narodovci«, ki predbacivajo frančiškanom od tega masten »kšeft« in dobiček pri sejmarjih. Naj se torej sejmarji njim zahvalijo za to uslugo in naj postavijo stojnice za naprej pred njihovimi hišami.

V kako pisarno pri odvetniku ali trgovcu želi vstopiti 1730

mladenič

s tremi gimnazijskimi razredi kot praktikant. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na šifro F. G. poste restante Vel. Lašče.

Pisarniški sluga

in

hišnik

se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1755. (Znamka za odgovor po pošti.)

Sanatorij „Mirni dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepčanja potrebni. — Cene so zmerne. Vpraša naj se pri

Dr. Fran Ceh, Gornja sv. Kungota pri Mariboru, 1204

Prodaj po nizki ceni

PISALNI STROJ

z vidno pisavo L. C. SMITH & BROS najnovejši model (5.) dobro ohranjen.

Vprašanje sprejema iz prijaznosti uprava tega lista. 1589

Novosti

za ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768 pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

KRAPINA - TOPLICE (Hrvaško)

Pojasnila in prospekte pošilja gratis ravnateljstvo

lečijo trganje, revmatizem, ischias. 1026

MODERNI KLOBUKI ZA GOSPODE

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

1674

Št. 11.124.

RAZPIS.

Za zgradbo dveh železnobetonskih mostov (pri Besenčanu in pri Presničevem mlinu) na okrajni cesti Litija—Kresnice

na 4286 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne vsote naj se predložijo

do 23. junija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K, doposlati je zapečatenih z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe mostov pri Besenčanu in Presničevem mlinu na okrajni cesti Litija—Kresnice.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovnih vrednostnih papirjih po kurznih cenah.

Deželni odbor si izzečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled ob uradnih urah v deželnem stavbnem uradu Turjaški trg št. 4.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske.

Ljubljana, dne 4. junija 1913.

1744 3